



## SANVAITINIS LAIKRASČIJS.

**Nr 1.** BROOKLYN, N. Y., 1 d. Sausio (Janar) 1903 M.  
ENTERED AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., AS SECOND CLASS MATTER, MARCH 11 1901. **Metas III**

### Pereiti Metai.

Kiekvienas žmogus, pergyvenęs kokį perįją laiką, mėgsta atsižvelgti į praeitį ir atsiminti, kas tame laike atsitiko, kaip kam sekėsi ir tt. Pradėdami naujus metus. prisiziurekime, kas atsitiko pereituose metuose ant svieto ir Lietuvoje.

1902 metai nepiriguli prie laimingųjų. Senė motina žemė judinosi iš pamatų ir kitokiais budais rodė savo rustybę. Žemės drebejimai atsitiko net tokiose vietose, kur pirmiau jų nebudavo. Jau seniai užgesę vulkanai įtaiga pratruko ir pridarė daug blėdies. Pratrukimės tik vieno kalno Pelee ant Martinikos sunaikino miestą St. Pierre ir palaidojo apie 40 tukstancijų žmonių...

Badas aplankė ir pernai Maskoliją, teip kaip lanko ją kasmet jau nuo dvylikos metų. Indija, žinoma, ir Kynai tos nelaimės irgi neiszevengė. Užsikrecziamos ligos platinos po Aziją ir Afriką, o tulos pasiekė net Europą. Karių ir-gi nestokavo. Pirmybę, kaip visados, tame atžvilgyje turėjo vieszpatis rėlės Vidurinės ir Pietinės Amerikos, kuriose beveik kasmet kyla revoliucijos. Prie jų pagaliau vietiniai gyventojai teip priprato, kad laiko jas tiktai už... originaliszką (isztiesų!) budą rinkimų. Per tą pesztynes pasitaiko neretai, kad koks svetimas valstietis nukenczia kokią kuniszką arba pinigiszką blėdį, — tada proga įsikisizimu kokioms norints galybės į reikalus silpnos vieszpatislės jau gatava. Ypacz pikta ir kersztzinga tuose „įsikisizimuose“ esti Vokie-

tija: be sudė, be tyrinėjimo, be apgarsinimo karės už maziausiaį prasikaltimą priesz kokį vokiečių tuojau... naikina kariszkas laivynes. Perniai tie nesvarūs szvabai paskandino Hayti'ės viena laivą ir Venezuelos badai keturis...

Trimetinė karė Pietinėje Afrikoje pasibaigė — kaip galima buvo pramatyti iszpradzių — pasidavimu burų anglams. Nelaimingi transvaaliezciai ir oraniezciai pasitikėjo perdaug Vokietijai, Prancuzijai ir kitoms Anglijos prieszininkėms ir szoko į akis neprieteliui, žinodami, kad be svetimos pagelbos priesz jį neiszlaiyks. Laukiama pagelba neatėjo, ir atsitiko, kas turėjo atsitikti. Szita karė mazutelių respublikų priesz galingą imperiją pasiliks istorijoje ant visados ir, nors pasibaigė pasidavimu silpnosnio stipresniam, vienok bus statoma vienoje cilėje su minėtinomis karėmis: Graikijos priesz Persiją, Szveicarijos priesz Austriją arba Holandijos priesz Ispaniją.

Szalia karių ir revoliucijų pernai buvo daugybė maisztų ir straikų. Ispanijoje ir Pietinėje Maskolijoje maisztai, priims formą revoliucijos, bet pasibaigė aresztais, korimais ir isztrėmimais. Caro kraszte jau nuo ilgesnio laiko verda. Revoliucionieriai nesnaudžia ir kelia nuolat tai studentiszkus, tai darbininkiszkus, tai kitoniszkus maisztus. Perniai pasisekė jiems sukelti net mažrusius — s o d i e c i u s: nekuriuose mažrusiszkose gubernijose atsitiko beveik tas pats, kas buvo 1846 metuose Galicijoje. Valdžia, žinoma,

maisztus tuojau numalszino, bet ar pasiseks jai numalszinti didesnius?... Maskolijoje carizmas ir biurokratizmas teip suspaudė visokią liuosybę, kad tenai turi trukt: kas norints ir tai neuzilgo.

Iz pernykszczių straikų bus gal akyviausias Galicijos rusinų straikas priesz ponus — lenkus. Rusinai atsisakė dirbti ponams, ir iszėjo, žinoma, maisztatis ir visokios netvarkos. Buvo tai daugiau tautiszkas, nekaip ekonomiszkas straikas. Amerikoje buvo svarbiausias straikas kietose anglyse, kurs pasibaigė darbininkų pergale: angliakasiai privertė darbdavius pasiduoti nusprendimui komisijos, paskirtos prezidento Roosevelto. Panaszus straika Prancuzijoje pasibaigė ir-gi santaikos sudu.

Vi same sviete auga neuzganėdinimas<sup>5</sup> iz dabartinio dalykų stovio, ką galima matyti iz didelio augimo skaitliaus socialistų. Amerikoje, pav., niekas nesitikejo tiek daug (netoli 400 tukstanczių) socialistiszkų balsų prie rudininių rinkimų. Nėra abejones, kad jeigu socialistams nusisektų paimti į save rankas tokią darbininkiszką organizaciją, kaip „American Federation of Labor“ (tur pusanthro miliono sąnarių), tad, galima sakyti, neuzilgo visi darbininkai balsuotų už socialistiszką tikietą.

(Toliaus bus.)

## Galybe szvento Razancziaus.

Istoriskais paveikslėlis iš XV amžiaus.

Pagal lenkišką.

Halka umai sukutinio lupomis, norėdama ką nors pasakyti, bet Jakušas toliau kalbėjo:

— Priėjau prie jo ir klausiu: „Ką tu čia veiki? Ar-gi jau tarnauji pas poną Mikalojų Strončių iš Goriniaus? O vaikinai tarė: „Teip, pas jį“. Aš vėl užklausiui: „O tavo ponas ką dabar dirba? kur jis yra? Turėtų jo čia nėra?“ Man ant mislies neužėjo, juog ponas Strončius visada su dviem vaikinais važinėja, todėl vaikinai, pažūrėjęs su nuostaba į mane tarė: „Ponas yra čia, bet truputį gal serga.“

— Kaip tai! Ar tai mano gimdytojas tų buvo? Del Dievo! Kur jis? — sušuko Halka su džiaugsmu, bet umai vel išbalo.

— Tik klausykite — perkirto Jakušas ir toliau pradėjo: — Aš akies mirksnių šokau į trobą, nes iš to susitikimo buvau labai užgandintu, bet mano džiaugsmas tuojuos prapuolė. Tamstos gimdytojas gulėjo ant suolo... visiškai nuvargęs..... Bet tuojuos dasižinojau, kaip skubinosi greit į Tarnovą, su koku tai reikalui, by tik greičiau, pasiimti vežimus, pasiėmė tik tuodu vaikiniu ir joje. Bet kelyj teip nuvargo, ir vis dar skubinosi, ant galo neįstengdamas toliau keliauti, minėtojo gaspadoj apsistoj.

— O Dieve, Dieve! — prabilo Halka.

— Negalėdamas pats tuojuos keliauti, paliepė vienam iš tų dviejų vaikinių, kad skubintų į Tarnovą su tąj žinia, — kalbėjo Jakušas, — bet vaikynui kelyj arklys puolė ir viskas ant niekų nuėjo. Aš sumislėjau, juog pats užbėgiu į Tarnovą, nes bėrj dar gera turėjau. Jūsų gimdytojus gerai jau numanė, juog jūs pas jį nespėsit ir tuom kartu manęs nepaleido, kolaik nesurašė jums savo „paaiminimo“... Aš jį vos galėjau pasisodinęs prilaukyti, o jis vis rašė ir, vos spėjo pabaigti, kaip zuvis ant kranto išmesta tuojuos su dvasia persiskyrė... Uždengiau jam akis, sėdau ant arklio ir vakar vakare čia jau buvau. Tačiau išvakaro aš nenorėjau jums linksmybių drumsti... Pertad šiandien jums atiduodu tėvo raštą ir tą šventą atminimą, brangaus rozančiaus dalį, nes prašė jums į rankas, asabiškai, paduoti.

Halka su ašaromis Jakušo pasakojimų klausė ir tikėti tam viskam nenorėjo. Ji tėvą buvo mačiusi vos keletą sykių ir numanė buvusį geru ir doru, todėl jai dabar išgirdus tokią keistą žinią, apėmė didis gailėstis ir širdį labai gelė. Ypatin-gai-gi tėvo mirtis dienoj jos linkmų sužiedotuvių valandų, mirtis svetimam bute be savųjų pažįstamų, jai pasirodė baisiausiu atsitikimu; o mislis, juog tėvas pas ją skubindamasis, jos nepasiekė, ant vietos ją svaigino.

Ir tuokart, kada Jakušas, prisitinęs, padavė jai laišką su rozančiaus dalele, ji priėmusi tuos brangius daiktus, pakėlus prie lūpų, pabučiavo ir pradėjo balsu gailiai raudoti. Dobieslavas, pribėgęs prie savo mylimosios, pradėjo tyldyti ir melsti, kad paliautų savo sveikatą mažinti. Halka pasirėmus ant jo peties ilgai verkė; tačiau po valandėlei dėl meilės savo vyro, truputį apsimalšino ir ašarotas akis pradėjo šluostyti. Antgalo atvėrusi tėvo laišką kibo prie jo skaitymui.

Laiškas buvo labai neiškus, drebančia ranka rašytas; jame pirmiausiai talpinosi tėvo palaiminimas, pagaliaus pamokinimas, idant Halka visuomet būtų paklusna poniai Tarnausnieni, nes Strončius po jos globa ją buvo nuo seno pavedęs. „Nors bent kokie paliepimai ponios Tarnauskienės būtų tau ir nesmagūs, ar nelimpantičiai prie širdies — rašė tėvas pabaigoj — po savo tam palaiminimui prisakau tau, idant jos klausytumet ir nesipriešintumet.“

Halkai, apimtai neapsakomu gailėščiu, tie tėvo žodžiai įstabu apsirėškimu buvo, nes jis gerai žinojo, juog jį jau ap-sivedė, arba turėjo tuojuos su Dobieslavu apsviesti, kaip pats buvo sakęs, kada pabaigęs aštuonioliktą metų; tik Dobieslavui jį dabar ir turėjo būti paklusni. Dobieslavui ir vaivadienei teip-gi įstabu buvo, kad tame laisje jiems nieko nebuvo rašęs. Bet jie pagaliaus išaiškino sau teip, juog tėvas turbūt daugiau rašyti dėl artinančios mirties pajėgų buvo netekęs.

Halka tąsyk visai mažai apie laišką pašė, nes jos mislys sukinejosi apie gimdytoją.

— Kur-gi tie brangūs palaikai nuo tėvelio? — paklausė Halka. — Nejaugi viskas pasiliko toj gaspadoj?

— Teip yra, nes kitaip ir buti negalėjo. Žmonės ir arkliai, apie ką jau buvau kalbėjęs, nuo kelionės labai buvo suvarginti, bet aš jiemdvim paliepieju, kaip tik nors kiek atsilsės, idant tuojuos paskui nus skubintųsi. Prie mirusio-gi tamstos tėvo, palikau atsakantį savo tarną, kur mano paliepi-mą sąžiniškai išpildys.

Laike to kalbėšio prie dvaro vartų davėsi girdėtis rago balsas. Jakušas dirstelėjo per langą ir rodydamas ranka prabilo:

— Štai ir mano šeimyna pribuvo..... su ja ir tiedu jūs tėvo vaikinu.

Halka su tyla, pasirėmus ant Dobieslavo peties, apleido kambarį, o Jakušas tik baimingomis akimis išeinančią palydėjo.

Mikalojaus Strončiaus mirtis, visus susirinkusios Tarnove kartigius didis gailėstis apėmė, prie to nekurie iš kartigijų sprendė busent koki blogą jų kelionę pasivedimą. Jo Mylista Gregorius iš Sanoko, norėdamas paskutinį kartą mirusiam pritarnauti, savo kelionę atėjo ant trijų dienų, laike kurių buvo laikomos dievmaldystės gimtiniam Strončių krašte, Goriniui, gulintčiame nuo Tarnovo visą dieną kelionės.

Tarnove prisėjo paskutinis su kartigiais atsisveikinimas, kurie nusidavė stačiai į Vengriją.

Halka su ponia Tarnauskiene grįžo į Tarnovą, nes po tėvo mirties ji buvo apturėjusi gražiausį iš visų dvarą, Gorinių, teip-gi dideliu Lietuvių žemės plotus, bet pati buvo dar jauna, kad viskuom atsakančią valdyti. Norint jį pati to geidė, bet dar ir vyras jos meldė, idant iki jo pargrįžimui ji visada pasilikytų našlės globoj, teip Halka viską ir pildė. Su ponia Tarnauskiene ji už jokius pinigus būtų nenorėjusi persiskirti, nes ją už savo motiną laikė.

Tuotarpu-gi, kada Dobieslavas su savo draugais nusidavė į Vengriją už šv. tikėjimą kovoti, vaivadienė su Halka gailės rubuose pargrįžo į dvarą Tarnovą, idant čia pasišvėčius tik maldoms ir geriems darbams, laukti laimingojo pargrįžimo, vienai dviejų sunų, antrai — vyro.

Vladislovas III, Lenkijos ir Vengrijos karalius, laikydamas ant savo galvos dviejų viešpatysčių vainiką, visada geidė daugiau nieko, kaip tik savo pavaldininkams laimės, kaip tankiai patsai sakydavo: „ne tik dėl to augščiausiai nusprenđimai žmonėms paskyrė valdytojus, karalius ir viešpačius, idant jiems tik paliepipimus ir prisakus išdavinetų, bet todėl, idant paskutiniai savo žmonėms laimės ir gerbuoju linkėtų, pagaliaus ir savo kraštelį nuo neprietelių gintų.“ Tačiau turkų galybė vis augo, ką Vladislovas, matydamas, negalėjo nė mislyti, kad sudejęs rankas sedėti, ir neigai trukus ruošėsi ginti savo kraštą ir šv. tikėjimą. Turka įvairiais būdais sukdam, bile tik paimti po savo globa Vengriją, karaliui atsuntė ir pasiuntinius, idant sujungtomis spekomis užpulti ant Vokietijos, kuri Lenkijoj ir Vengrijoj prajovus buvo dariusi, bet karalius pasiuntinius nuo savęs pavarė ir apgarsino jicrus kare.

3 dieną rugpičio, 1443 m. ant Vengrijos urėdinkų susirinkimo, Budoj, Vladislovas prie savo ginklų prisegė kry-

žių ir su 20 tukstančių kartųgių ėjo priešai turkus, vajavada-gi Jonas Hunijad, vedė 25 tukstančius reguliariškos Vengrijos kariūmenės.

Prie karaliaus, karės laukuose, buvo keli tukstančiai karzių, tarpe kurių du jaunieji Tarnauskai ir visi tie, kurie sykiu su Gregorium iš Tarnavo dvaro pribuvo; tai-gi buvo Jonas Rešovskis, Dobieslavas Vitčas, Jakušas ir kiti.

Kariauna, prėjęsi Dunojų, žengė vis pirmyn imdama miestus ir įvairias sodybas, slavokų miestai, priešai juos, pagal savitarpinės sutarties, visada patys savo vartus atverdavo, nes Vladislovą manė esantį galingu.

3 dieną Lapkričio, prie pat miesto Nizos, vajavada Hunijad susirėmė su turkais, kurių 30 tukstančių išklojo, o 4 tukstančius vengrijon paėmė. Karalius tuojaus apėmęs Nizą ir Sofiją, pasitraukęs toliau, vėl turkus diktai išblaškė; paskutiniame susirėmime labiausiai pektininkai atsizymėjo.

Pagaliaus Vladislovas apsupo visą turkišką kariauną ir, kad neprisartinanti žiema ir didis nuvargimas karvių, kurių nieks negalėjo pavaduoti, butų garbingai visus turkus užėmęs.

Karaliai ir tuli krikščioniški kunigaikščiai, nežiurint ant šv. Tėvo perspėjimų, laike tos Vladislovo kovos, pradėjo tarpe savęs įvairius nesutikimus sėti. Jie visiškai pamiršo, kad Vladislovas už visus krikščionis ir už juos su menku bureliu ėjo priešai stabmeldžius, geidžiančius krikščionybę išnaikinti.

Tačiau po nekuriam laikui, nors Vladislovas turkų kaip reikiant neapmalšino, bet vis-gi juos keliose vietose išblaškęs, grįžo į savo Vengrijos sostapilę ir visais su džiaugsmu buvo sveikintas. Dėkavodamas Viešpačiui už jo tokią galybę, nusisavė nuo kojų autvus ir basas nuėjęs į Paneles šv. baznyčią karštai meldėsi, kad nors šiek tiek savo šv. tikėjimą galėjo nuo priešių apsaugoti.

Dabar turkai, bijodamiesi tolesnių su Vladislovu karių, pradėjo maldauti apie susigadjimą. Tai pirmas sykis atsitiko, kad stabmeldžiai melstų pakajaus; tokiu budu krikščionys padavė jiems savo išlygas ir ant 10 metų sutvėrė pakajų.

Po susigadinimų, iš Vokietijos, Anglijos, Prancuzijos, Ispanijos, Bulgarijos, Venecijos, Genuos susivaziavo pas karalių pasituntiniai ir prėdėjo prašyti, idant tas su turkais nekuomet nepaliautų kariauti, kolaiک juos visai neišnaikysęs ir krikščionims rambybės ant visados neuztikrjęs. Jie visi iš savo pusės pradžioje duoti pagelba.

Pasitikėdamas karalius tiems jų prizadams, o kad turkai nenorėjo kaip reikiant jiems už kovą, pagal susiderėjimo, atlyginimų duoti, apgarsino vėlei kovą.

Tačiau tuli lenkų bajorai tuojaus pribuvo pas karalių ir pradėjo melsti, kad nors kartą liautųsi su turkais peštis, nes žadėta pagelba, o dar visiškai svetima, jokios naudos kartais nepadaro. Prie tos progos priminė, idant karalius ant nekurio laiko į Lenkiją nusiduotų, nes ir ten, kas tvirtesnis, tas ponu buvo. Visi kunigaikščiai tarp savęs pykosi ir viešpatystę rengėsi pasidalintų.

Vladislovas patsai jau seniau geidė savo tėvynę tvarką užvesti, bet dabar-gi, kad bajorai prieš prieš jį išliejo širdingus prašymus, apsvėrė ir pasižadėjo pributi. Tačiau pridurė, kad karės su turkais ne jokiu budu negalima atidėti, bet po apmalšinimui paskutinųjų galės ramiai pas juos keliauti.

20 dieną rugpiučio, karalius su savo karuona priešai turkus vėl susijudino. Prie miesto Oršos perėjo Dunojų ir traukė bulgariškomis lygumomis, prisakyjodamas, idant bažnyčias ir jų locnastis visuomet godotų. Karalius su savimi turėjo tik 16 tukstančių karzių ir 4 tukstančius pektininkų; jis viltį klojo žadėtose kunigaikščiais ir pasituntiniais pagelboje. Anaipat! pagelba jį suvydė; viens Dragula; itališkas vajavada u 4 tukst. karvių pribuvo.

Nenusimindamas, karalius tuojaus apsupo tvirtynę Balčiką, kame krikščioniški vergai turkais buvo uždaryti. Turkai pagedusiai gynėsi, bet kad karzigiai puolėsi prie atakos, po prievarta privalejo pasitraukti. Pirmasis Bobrzyckis dasigavo ant viršaus murų ir savo veliavą iškėlė, o jaunesnysis Tarnauskis prisitarnavo ant išvertimo tvirtynės vartų. Paskutinis mirtinas žaidzas nors apturėjo, tačiau sykiu su kitais iškilmingai įžengė į tvirtynės murus.

Karališkoj kariūmenėj linksmybė neišpasakyta užviešpatavo, ypatingai džiaugėsi tie, kurie ilgus laikus tų buvo uždaryti. Tik tarpe Tarnauskųjų ir visų jų prietelių buvo didis liudnumas, nes sužeistas. Jonas Gratus nuo sopulių savo gyvenimą baigė.

Vienok ant miršančiojo veido galima buvo matyti neišpasakytą laimę, kada savo vyresniamjam broliui kalbėjo:

— Brangus broli! neraudok labai..... matai, juog tą viską esu apturėjęs, ko kiekvienas krikščioniškas karcevis trokšta! Išliejau savo kraują už Kristaus kryžių..... Ar-gi aš dabar negaliu buti ramiu ir laimingu?

— Tesybė!... Bet mano širdį sopulis plešia, kad jau tavo gyvenimo pabaiga artinasi..... Gaila, ypač mūsų vargingos motinėles.

— Pasakykie motinai, juog aš kariavau..... kaip pridėra jos sunui..... ir, ir kartigiui..... o dabar einu..... pas savo..... Dievą.....

Kalbėdamas juos paskutinius žodžius, pakėlė akis į dangų ir meliai nusišypojo, rodos, savo angelą pamatęs. Ne-trukus veidas išbalo, dvasia iš krutinės išlėkė ir vienu pasaulėj karzių mažiau jau liko. Jaunojo karzigio dušia nukeliamo prieš Sutvertojaus sostą su savo kraujo išlėjimo už šv. tikėjimo auka.

Jonas Majoras su dideliu gailėsčiu puolėsi prie savo brolio sustingusio lavono, o kiti jo draugai puolė ant kelių ir melstis pradėjo; teip gana ilgą laiką visi meldėsi.

Antgalo Vitčas pasikėlęs tarė Gregorui:

— Tarkit nors keletą suraminančių žodžių, garbus pone, nes mums ant širdžių teip yra sunku, kad rodosi esame visie dabar prapule.

— Brangieji broliai! yra negeru daktu teip labai liudėti — tarė Jonas Rešovskis, — nes mūsų brangus draugas džiaugiasi jau dangausnu su aniolais, o čia ant žemės linksmisnasi visi tie, kurie su jo pagelba nuo stabmeldžių rankų galėjo išsigelbėti.

— Tesybę kalbate — dadurė jo mylista Gregorius — tačiau yra sunku, labai liudna mąstyti, kokios mūsų spēkos yra niekingomis priešai mūsų šį stabmeldį turka.

— Turbut vadas Dragula meldė karaliaus, kad grįžtų, nes matoma smertis čia jau — dadurė viens iš sunų Juodojo Zaviša.

— Teip ir yra — atsakė Gregorius, — pats girdeju, kaip jis karaliui sake: „Mielas pone, jug sultonas cidamas medžioit tur daugiau kariaunos, negu tu toj karėj. Grįžk, pone, kol dar lieka ramesnis laikas.“

— Aa, krikščioniški kunigaikščiai, savo žodžių ir prizadų nedalaike! — suško Vitčas.

— O kas labiausiai? Brankovčia — dadurė antrasis Zaviša. — Pats iš veidmainių giminės, nes jo diedukas ir Serbiją prapuldė, o dabar mūsų poną apleido.

— O latras! Tai tokiu budu karaliui atsidėkavoja, už neseniai nuo turkų atimta Serbiją, — kalbėjo Jonas Rešovskis. — Tokia deka mums jau nepirmiena. Ar mažai tokių jau buvo, katrie už gerą mūsų proseniams piktų mokejo? O kiek tų dar bus!

(Toliaus bus.)

## Zinios iz pasviecio.

### Maskolija.

Kunigaikštis Dulgorukov, kurs melde caro, sulyg naujuj vieszpatystej reformy, tapo nuo savo erode pravarytu ir atiduotu policijos prieziurai ant penkiu metu. Sztai kur teisybe zmogus gali atrasti. Tai ka jau apie lietuvius kalbėti, kaip maskolius juos iszvien szukuoja, jeigu jau savuosius kunigaszczius pradeda bausti.

Teipogi raszoma, juog ministeriu Witte su Plehwe tarp savęs kokius tai nesutikimus turi ir pirmutinis zadas nuo savo uredo pasitraukti. Witte dabar atsiranda Livadijoj pas cara, kuriam duoda atskaita iz savo keliones po Azija. Turbut te daug rado jvairiu ne-teisybiu, kurios maskoliszkais urėdinkais placiai yra priimtos uz to kraszo jstatus.

Caras Vasaryj zadas keliauti į Liepoją ir iz ten į Rymą. Pakeliui aplankys Czarnogorijos Mikaloju, sultona, ir ant mariu susitikęs su Loubet'u.

### Finliandija.

Maskolija nuo seno pasirengdama finliandieciu konstitucija sunaikinti, kreivai ziurejo, taisydama slaptingus savo mierius ant Finliandijos gyventoju, geriaus dviejų tautų: finų ir szvedu. Maskoliszki uzmanimai tacziaus nenusidave, nes jauni finai kiek galedami tiems jų uzmanimams prieszinasi ir be abejo laukiasi didelis susizimas. Ant caro paliepimo, kad Finliandijos senatas tikrians perziuretu, kokie iz jstatu skyriai nuo seimo turi buti atimti, finai savo organe pagarsino, juog ramybe ir maskoliszki valdziai pasitikejimas tik tuokart Finliandijoj vieszpataus, kada seimui senos visos tiesos bus sugrazintos.

### Kynai.

Daug yra raszoma apie senoviszka Kynų kulturą, o ypacz apie civilizacija. Kokia-gi jų civilizacija, galim savo pa ziuras atkreipti ant to, kaip pasikeleliu vadą Ching-Ting-Pin kynieciai nuzude. Toji ekzekucija — baisiausia, kokia kada pasaulej atsitikdavo. Tas atsitiko mieste Ve-Hsien. Pirmiausiai prasi-kalteli apveze aplinkui miestą ir ant nu-zudimo pleciaus kuodruzeiausiai prie stulpo pririso. Tuokart nuplezę jam nuo kaktos skura, kuria akis uzdengė, nupiove nosj ir iz abiejų pusuju krutines

po szmotą mesu. Su tuom dar neu-zbaigė, bet perpiove jam vidurius, palei-do nuo stulpo. Ching iki sziam laikui tokiose kancziose ne nesustenęs, nu-zengė porą zingsniu ir tarė: „Greiciau, greiciau!“ Tuokart budelis metėsi ir nukirto jam galva.

Negana to, bet nuzude sykiu ir jo 16 metu sunu. Tas vaikinys nesuprato nieko, ka su juom nori daryti, kada iz kalejimo ant plecaus vedė. Pamatęs kankinamą tevą, pradėjo szaukti susi-mylejimo, bet kas tau, ne neapsižiuerejo, kaip galva ant smilczku nusirito.

Sztai, kaip jie nereikalauja europiszkos civilizacijos ir krikszczioniszku missiju.

## Isz visur.

Vienna. Vengrijoj 63 ypatos nu szalcio pasimirė. Negirdėta ziema vieszpatauja.

Gelsingborgsas. Del menku sziu-metiniu uzderėjimju visoj Finliandijoj badas labiau platinasi. Maskoliszka valdzia izsdave pavelijim s po visą Masko-lija rinkimui finliandieciaus aukų.

Odessa. Universitete apsireisezke ugnis, kuri daug bledies pridirbo, ypacz geologiszkuose rinkimuose. Nuziure-jimas krito ant sargo, kuris netrukus iz baimės nusizude.

Peterburgas. Aziatizskoj Masko-lijoj nuo zemės drebejimo m. Andian visiszka likosi sunaikintu. Aplinkiniai kaimai teipgi neiszliko. Miestas Andian tur apie 30,000 gyventoju, bet apie skaitliu suzeistuju nepadauda.

Rymas. 17 diena Gruodzio, p. m. szv. Tevas patvirtino Buffalos vyskupą Quigley į Chicagos arcivyskupus. Patvirtinimo popieros likosi jau iz Rymo iszijsutos į Chicagą popieziaus pasiun-tinui mgr. Falconio.

Berlynas. Saksonijos sosto inpe-dine, penketo vaikų motina, pamete savo vyrą ir su tula nėrikoniszku ar-tistu izsdumė. Mena, kad su vyru ne-norėjusi gyventi, nes paskutinis tankiai linksmonis puotomis uzsiimdineja.

Manila. Amerikieciaus ant Pili-pinų vis dar nera ramybes, kadangi tili

„ladrones“ (zmogzudziai) ant jų izspa-tylų uzpludineja.

Vienna. Telegramai iz Maskolijos pranesza, juog m. Rostove ant upės Dono darbinikai pakelė maiszta. Kada darbinikai sustraikavo, dirbtuviu direktoriai turėje apreikszi, juog juos darban privarys nahaika. Tuojaus 30 tukstancziu darbininku apsupo dirbtu-ves ir pradėjo viska dauzyti. Kazokai uzleisti visą diena kovujo. Uzmsztu tapo 300 ir suzeistų arti pusantro tuk-stanczio. Ir kazoku daug prazuvo.

Peterburgas. Finliandijoj 400 tuk-stancziai ypatu badą kenzia, o masko-liszka valdzia visokiais budais vis dar juos kankinus neperstoja.

Vienna. Rostove antrytojaus, po darbininku su kazokais kovai, kitoj pu-sej upės Dono darbinikai turėjo savo „schođa“ (susirikimą), ir tarp kitko caro paveikslą sudegino.

Rymas. 6 diena Lapkriczio mgr. Campello, akveizdoj mgr. Lugar, su-dėjo izspazinimą szv. katalikiszko tike-jimo. Mgr. Campello priesz 20 metu, budamas Ryme tulos bažnycios kle-bonu — iz tikėjimo iszklydo ir pamete bažnycia. Reikėjo tiek laiko sąžinės grauzimus kentėti, vienok Vieszpat, atsiųzdamas szv. Dvasia, susimylėjo.

Londonas. Anglikoniszkos bažny-cios pirmėdis, arciepiškopas Tempel, po ilgai ir sunkiai ligai skyrėsi su szia pasaule.

Peterburgas. Iz visų Maskolijos krasztu į Peterburgą plaukia zinios apie baduojanczius gyventojus. Viduriniu dalyku ministeris prisakė prisiusti jam sanraszą labiaus kritizsku vietų.

Paryzius. Marsilijoj straikai jau pasibaigė ir keletas laivų izplaukė į Azija ir Ameriką.

Rymas. Szv. Tevas privatiszkoj savo koplyczioj pusiaunakty atlaikė pa-sterką ir po szv. Miszių uzbaigimui, velidamas susirinkusiems linksmų szven-zciu, apreiszke, juog kilisios paskalos apie jo ypatos sveikatos susimažinimą, likosi iszmislytos.

Berlynas. Vokiszkoji valdzia nuo Venezuels reikalauja, idant tuojaus

butų jai išmokėta 1,700,000 dol. del greitesnio peržiūrėjimo kilusių nesupratimų, kurie tarptautiskų sudu nebus peržiūrėti. Toliau vokiečiai reikalauja, kad jeigu Roosevelt'as apsiimtų būti tarptautiskų sudžia, tegul pirmiaus jį pasizada, kad jiems jų reikalavimai bus izspildomi.

Washington. Prezidentas urėdizskai apturėjo nuo vieszpatysčių praszymą, idant apsiimtų peržiūrėti Venezuelės nesutikimus, bet iki sziam laikui jokio dar tame reikale atsakimo nedavė.

### Isz Amerikos.

Kora uz anglis.

Ansonijoje, Conn., buvo atėjęs tavorinis trukis su angliais, bet vos netoli stacijos apsisotojo, trukį apuolė vagonai, moterės ir vaikai ir pradėjo- izz vagonų anglis į savo maiszus krauti. Nuo to užpuolimo nepagalbėjo nė gelzkelio sargai ir trukis vos ne vos spėjo iszeiti izz miesto ir laukuose apsisototi.

Nelaimė ant gelzkelio.

Byron Springs, Cal. Susimusze tavorinis su pasazieriniu trukiu, 18 ypatų ant vietos likosi užmusztu, o kelios deszimty sunkiai apkultų.

Nelaimingas milionierius.

Milionierius Cornelius Vanderbilt jau tik ant plauko kabo. Prie tifoso atsirado dar ir peritonitis ir gydotojai visą viltį pametė.

Vyras moteriszke.

Richland, Me. A. Leslie, 31 metų amžiaus, nuo 30 metų buvo moteriszke, nes visada moteriszkai buvo apsirėdęs ir nieks apie tai nežinojo. Vienok po nekuriam laikui įsimylėjo į tulą mergaitę ir savo lytį permainė. Kodel jis teip darė ir kokius jo tėvai turėjo mierius — viskas paslaptis. Jis budamas moteriszke teip apsiprato, kad jam buti dabar vyru visai nesmaga.

Carrie Nation.

Topeka, Kas. Placziai žinoma Carrie Nation pargrizo izz savo kelionės ir karcziamas (saliunus) vel pradėjo dauzyti. Sako, juog jau Dievas liepęs tąjį miestą nuo to brudo apczystyti. Minios vaikų ir suaugusiųjų gatyėmis paskui ją ėjo, bet jai nė vienas, kada ji dauzė saliunus, nesipriesino. Po atlankimų daugiau

deszimties saliunų, policistai ją suaresztavo ir uz grotų pasodino.

Szimtas tukstanezių už vyrą.

Augszcziasisus New Yorko valstiojoj sudas tulai J. Leys pripazino 100 tukst. dol. už užmuszimą jos vyro, kuris New Yorko tunelyj likosi užmusztu. Kompanijai geras uždarbis, mažam geriaur patsys apie žmogaus gyvastį.

Alus mirtį padarė.

Jeannette, Pa. M. Haus, darbininkas, 48 metų senumo, nesžesi su savimi baczkutė alaus, bet užėjęs ant gelzkelio rėliu, turbut apie alų buvo užsimislijęs, kad nė negirdėjo, kaip trukis užbego ir ant szmotų jį sudraskė. Alus likosi sveiku. Jo draugai radę baczkutę, parsineszė namon ir apgailaudami savo draugą, izszgėre.

### Karvojaus laiszkai.

Keturios deszimt ketvirts laiszkas.

Neužiimu raszinėjimu nekroliogų, bet...

Numirė netikėta mirtim p. Juozas Maczys, „Vienybės Lietuvnikų“ redaktorius. Velionis neprigulėjo prie mano prietelių: kritikuoavdo ir izszjuokdavdo mano rasztelius, už ką, žinoma, asz ant jo nepykstu — tokia jau mat dalis literatų, kad vienas ant kito užsi-puldinėja. Tiktai tas mano kritikas kar-tais bardavo mane už tai, kas man nė į galvą niekadods neateina, ir užsi-pulinė davdo ant to, ko visizskai nerasziau. Na, ką padarysi: tai paprasta taktika partijos, prie kurios velionis prigulejo. Szitai ir kritikuoamas mano paskutinį (43-įj) laiszką, p. Maczys priraszė ne-batniekių. Kaip skaitytojai gerai atsi-meną, asz bedieviszkiems Lietuvos szvietėjams priksizau tvirkinimą žmonių ir kenkimą lietuvizskam tautiszkam ju-dėjimui. „Vienybės“ redaktorius sto-ja apgynime bedieviszkų szvietėjų ir at-sako.... kad mano idealas yra: gerai valgyti, gerai gerti ir gerai dauzyti į zalią stalėlį (kas p. M. pasakė, kad tai mano idealas?); kad Szliupas ir kiti bedieviai izszrodo, kokiais yra kunigai (tame visa bėda, kad kunigai neyra to-kiais, kokiais juos „izszrodo“ Szliu-pas etc.), kalbina žmones neduotū kuni-gams pinigų ir delto kenkia įvykimui manų (?) idealo.... Isz to visko mat turi iszeiti, kad asz neteisingai (?) ir be

reikalo (?) parodziau svetui Szliupo ir kitų bedievių nusidėjimus.

Kas teip argumentuoja, tas parodo, kad argumentų neturi, ir virtualiszkai pripazįsta savo oponentui tiesą. Ir velionis Maczys gal szirdyje pripazino man, ne bedieviams, tiesą, nes izstiesz sunku butų atminti, delko tokiam smar-kiam polemistui, kokiū nekartą pasiro-dydavo velionis, izszyk nepriteko argu-mentų....

Bet mano oponento nėra jau tarp gyvųjų, o apie numirėlius reikia snez-kėti gerai, arba nieko nesnezketi. Kai-po savo prieszginai pripazįstu velionui Macziui lengvumą plunksnos, izszidir-bimą raszyme ir užlaikymą estetizzkų formų polemikuose. Mokslo jis didelio neturėjo (kaip girdėt, nepabaigė nė szeszlių kliausų), bet ką žinojo, surasz-tydavo gražiai ir sumaniai. Lietuvoje užsiimdavo lietuvizszkais reikalais, rasz-tydavo geras eiles ir įvairius straip-snelius į lietuvizszkus laikraszczius, bet izsz Lietuvos pasitraukė ne už lietuvystę ir ne už politikizzkus reikalus, kaip buvo pagarsinta angliszkuose dienaszcziuose. Atvykęs į Ameriką, atsirado tarpe pla-tintojų szliupiszko mokslo. Estetiszka jo duszia izszpradzių biauėjosi neszvaria taktika, kurios laikosi partija, prie kur-ios pristotojo, bet Amerikoje turbut jau toks oras, kad žmonės platesnes pa-žvalgas maño ant siauresniųjų. Per-mainė jas ir p. Maczys, ir sztai matėme, kad tas Keksztas — poetas (Keksztas — pseudonimas Maczio), kurs matė savo „silpnumą“ ir „tiesė rankas į Dangų“, pamazi prisigeria dvasios partijalizsko fanatizmo — ir įgauna pasitėkėjimą į savo spēkas (geriau sakant, į savo par-tijos spēkas) ir pradeda mindyti kajo-mis „Dangų“ ir viską, kas jo partijos siekiamis netar nauja.... Ir tame tai silpnume charakteriaus guli visa kalte Maczio-Keksztos. Jo sėbrai, kuriems jis tarnavo, kuriems szventė visas spē-kas savo duszios, izsznaudojo jo silpnu-mą iki paskutinamjam, o patylo mis gal nesykį juokėsi izsz to „dziovininko-padvėslio“. Teip pasitaiko kiekvien-am praklinesniam žmogui, neturin-cziam charakterio: jį izsznaudoja visi, tie visi, kurie turi stipresnį — charak-terį ir moka daryti ant kitų įspūdį, jei ne izszmintimi ir dorybe, tai bent be-gė-diszka drąsybe....

Uztai tegul vienybininkai-fanatikai garbina Maczyje gabų izszreiszkęją savo

partijos norų ir siekių, bet lietuviszka visuomenė atsimis jį ne kaip samdinį prieskatalikiskos partijos, bet kaip poetą, kurs norintis nesuligino su Mairomiu ir Jaksztu, bet vis stovėjo augscziau už įvairios rūsies eilidirbius.

Jei gū tikėti Szekspirui, žmonės užmirsza apie gerus darbus savo artimo po jo mirties, bet atsimena gerai jo nusidejimus. Mēs darykime kitaip: atsiminkime velionio Maczio gerus darbus, užmirszime piktus. Jo kunas tapo sudegintas krematorijoje, tegul bus sykiu sudeginti jo pataikavimai savo partijai, jo neteisingi užsipuldinėjimai ant visko, kas jo partijai nepatinka ir tt., tegul iš Maczio pasilieka Keksztas, Szszelis ir kiti vardai, kuriais jis pasiraszuydavo po savo eilėmis ir geresniais rasztais...

Toli nuo Lietuvos, gilumoje Maskolijos, pasimirė kitas lietuviszkas rasztininkas, d-ras Pleteris, žinomas lietuviszkoje raszliavoje po vardu d-ro Savojo. Pabaigęs universiteto du fakultetu, buvo jis mokintas vyras, vienok tikėjimo nenustojo, kas vėl patvirtina tą, ką raszliau pereitane laiszke: juog bedievystė neyra ženklų apszvietimo ir mokslo. Pirm deszimties metų bandė jis atversti prie Dievot d rą Szliupai ir parasze pas jį atvirą laiszką, ant kurio Szliupas atsakė teip, kaip Keksztas ant mano užmetinėjimų bedieviams, t. y. pasmarkavo priesz tai, ko autorius „Keidoszių Onytės“ visai neraszė ir Szliupu neuzmetinėjo. Lietuviszakai raszliavai jis padėjo nemažus nuopelnus. Kaip autorius „Lietuviai amzių gludumuose“ ir „Keidoszių Onytė“, gyvęs jis ilgai atmintyje skaitanczių lietuvių. Tegul-gi užtai geram lietuviui ir uoliam tautiszkam darbininkui svetima žemė buva lengva!

Nelemcziausia vienok mirtis, kurią apverks visa Lietuva, tai mirtis Seinų vyskupo, Antano Baranausko. Ta ne laukiama ir netiketa mirtis tuo nelemtesnė, kad a. a. vyskupas Antanas dar buvo neuzbaigęs vertimo szvento raszto į lietuviszką kalbą. Tegul kiti raszo jo biografiją, giria jo darbus, asz tik tiek pasakysiu, kad velionis lietuviszakai tautai atneszė milžiniszkus nuopelnus — ir kaip poetas, ir kaip mokslininkas, ir kaip mokintojas ir kaip administratorius. Kas nepazįsta jo „Anyksaczių Szillelio“, „Sudiev Lietuva“, „Nu Lietuva, nu Dauguva“... ir kitų eilių, deklamuojamų ir giedamų placziai po visą Lietuvą? Jo „Anyksaczių Szilelis“ per

ilgą gal dar laiką mums turės tokią svarbą, kaip lenkams „Pan Tadeusz“. Laikuose Valancziaus ir Daukanto, a. a. vyskupas B. buvo vienatinis poetu ir tai tokiu poetu, kurs uzvaduoja szimtą kitų eilių raszytojų. Buvo jis pirmu lietuviu, ką pradėjo tyrinėti savo kalbą moksliszcai, pirmutinis pradėjo mokinti lietuviszkos kalbos Kauno seminarijoje ir tokiu budu buvo nekaipo tėvu tautiszko judėjimo tarp lietuviszkų kunigų, pirmiau dar nekaip Basanaviczius iszleido pirmą numerį „Auszros“....

Tegul kiti raszo a. a. vyskupo Baranausko biografiją, tegul iszrodinėja jo nuopelnus lietuviystei, asz daugiau raszyti negaliu.... Man aszaros bjra. Karvojus.

## Kalbos Dalykuose.

Mūsų kalba pereina dar pirmus laipsnius iszsidirbimo ir nėra užtai ko stebėtis, kad „kaldami“ naujus zodžius, darome daug klaidų. Tegul bus man pavelyta padaryti keletą patėmijimų kalbos dalykuose.

1. Daugelis daiktvardzių, iszvestų isz kitų zodžių, baigiasi ant -ybė ir -ystė. Czia reikia žinoti, kad ant -ybė baigiasi tik tie daiktvardziai, ką yra padaryti isz budvardzių, ant -ystė tik tie, ką darosi isz daiktvardzių... Taigi isz gražus turime gražybė, isz saldus — saldybė, isz geras — gerybė, isz blaivas — blaivybė, isz didus — didybė, isz kvailas — kvailybė. Negeri yra tokie iszsireiskzimai, kaip, pav., „blaivystės draugystė“, „didelė kvailystė“, „isz pat mažystės“ ir tt.

Ant -ystė gali baigtis tik tai zodziai, padaryti isz daiktvardzių. Isz draugas iszeina draugystė, isz kunigas — kunigystė, isz pasiuntinys — pasiuntinystė. Taigi isz szuva negali iszeiti szu nybė, teip lygiai, kaip isz biaurus negali pasidaryti biaurystė. Reikia sakyti szu-

Dantų skaudėjimai, strenų skaudėjimai, skaudėjimai nuo atsiszaldymo, susitrankimai, iszsinėrimai, reumatizmas etc. Žmonės sako, nieks tai teip gerai nepraszalina, kaip sviete pagirtas Anker Pain Expeller. Jis rupestingai pagatavytas del greito praszalinimo. 25c. ir 50c.

nystė, biaurybė. Isz krikszcionis iszeina krikszcionystė, ne krikszcionybė.

2. Pasarga. Isz veiksmazodzių kartais pasidaro daiktavardziai ant -yba (ne -ybė): isz derėtis turime derybos, isz lieztis — laizybos; isz tikėtis tegali buti tikyba, isz prekiauti — prekyba (ne prekystė).

3. Nereikia maiszyti veiksmazodzio tapti su veiksmazodziu tapyti. Kas raszo, pav., „Cezaris tapė užmzsztas“ vietoje „tapo užmzsztas“, tas daro nedovanotiną klaidą.

4. Nežinau, kaip kam, bet man ypatingai nepatinka spraudimas į „raszomąją“ kalbą provincionalizmų. Pav., pas didesnę dalį lietuvių namas ir namai turi atskirą prasmę: namas reiskzia galvijų tvartą, namai — žmonių gyvenimą; ir vėl, metas atsako lenkiszkam pora, metai — lenkiszkam rok. Nuosekliai tokie pasakymai, kaip tris metai, penki namai turi reikszi „tris (teip sakant) sezonai“, „penki tvartai“. — Reikia sakyti treji metai, penkeri namai, teip lygiai, kaip sakome trejos rogės, penkerios durys (ne tris rogės, penkios durys).

5. Lietuviszka kalba nepazįsta priesagos da: dasizinti, dasiecti, datirti, davesti, davaziuoti, dasigauti, dasigirsti ir tt. yra polionizmai, kuriu reikia vengti. Vietoje „da“ galima vartoti priesagas „at-“, „pa-“, „pri-“ ir k.: atsiekti, pasiekti, patirti, privesiti, atvesti, iszsigirsti ir tt.

6. Isz veiksmazodzių, baigiancziųsi nereiskziamame sakyme ant -yti, gali iszeiti daiktavardziai tik tai su galune -ytojas, gedytojas, raszytojas, sakytojas ir tt. Sakyti gydėjas, raszėjas, sakėjas yra nemielaszirdingiausias pasityciojimas isz lietuviszkos kalbos.

7. Lietuviai sako miegalis (isz veiksmazodzio miegoti), bet didelė klaida butų tvirtinti, kad panasziai raszsalis kilo isz veiksmazodzio raszyti. Ne, raszsalis (arba raszsalius) kilo isz lenkiszko „pisarz“ (pisac — raszyti), teip lygiai, kaip rakalis isz lenkiszko „rakarz“.

-ikas nuo galunių -ėjas arba -ytojas, -tojas. Isteigikas ir isteigtojas, vertikas ir vertėjas turi atskirą prasmę. Žodžiai ant -ikas reiskia laikinį, tankiausiai pažeminantį užsiėmimą. Gil.

## Su Naujais Metais!

Ant Metų Naujų — apsilieję krauju,  
O kas, kas?  
Žiedas Ielljos, Panos Marijas  
Sunelis, Sunelis.

Pasaulizskas laikrodis iszmuzė pirma nakties valandą.

Toji pasaulizskoji didelė maszina, tik vieną kartą nuo žodžio „tegu teip stojas“ sujūdinta, pradėjo klibintis ir 6 tukstantis metų galingai, be jokio pertrečio, ritasi vis pirmyn. Per tiek laiko mums matoma žemė be jokių permainų kas metas mums atgabena linksma pavasarį su žaliuojančiais medeliais, su žydinčiomis kvietkomis, apsiaubtas buriais sparnuotų dainininkų. Toliaus sulaukiam linksmos vasarėlės, paskui vėjuoto rudens ir antgalo šalotos žiemos. Kaip tai stebuklingai toji pasaulė surėdyta, kiekvienas iš mūsų privalo stebėtis tiems galingiems žodžiams „tegu teip stojas“ ir tuos žodžius nuolat savo širdij neszioti. Pakelsim akis į dangų ir ten atrandam tą patį: miliardai didesnių ir mažesnių žvaigždėlių, kiekviena paskirtu jai takeliu judinasi ir mets į metą iš savo kelio nekuomet neiszkrimpa. Vis tai galybė Žodžio „tegu teip stojas.“

Per galybę to paties žodžio ir mėš apturėjome nuo Sutvertojaus nemenką dovaną. O sztai protą ir liuosą norą. Protas mums suteiktas tik dėl to, idant savo liuosą norą, kaip prideria gražiausiam Viespaties rankų darbai, valdytumeme ir paliktumeme istikimais savo Tėvui vaikeliams. Žmogus su protu neisvaldydamas savo liuosą noro, kaip jam sąžinė kalba, panaszus į aramąjį jautuką, kurį kolaiک artojas botagu baido, žengia, jam-gi nenuziurėjus arba sustoja, arba krypstą į szalį.

Szesztas tukstantis metų slenka į pakalnę ir, nors prakilniausių artojų buvo, vienok isz jų gražiausių sutvėrimų, daug, o labai daug nesuvaldydami savo liuosą noro, pavirto į jautukus. Gana nuo ilgo laiko dvasizski tėvai darbuojasi apie savo aveles, visoj pasauli

vynyczios laimingųjų liuosų norų pilnos, tacziaus nekurię mūsų broliai, nors graudu czia ir minėti, iszkrimpa isz paskirto per žodį „tegu teip stojas“ jam takelio. Viens judoszius pats savęs nesuvaldąs, ir kitus savo brolius traukia savo nelaiminguoju taku. Traukia žodžiu, traukia piktais pagedusiais rasztais ir kitokiomis tamsiomis savo pramonemis. Nelaimingi žmonelės, nesuvaldantieji savo liuosą noro, intiki į tuos jų kreivus mokslus ir užsitraukę ant ausų ir akių juodą uždangalą, tempiasi paskui savo mokintojus. Tų judoszių ir tarpe Amerikos lietuvių jau prisivo, bet atsiranda jiems ir tarnų.

Tie Naujieji Metai, lai nutraukia jiems tą juodą uždangalą ir lai jie apsirupina nuo tų begėdiszkų savo darbų save apvalyti. Pirmutinė Naujojo Metro valanda, lai bus jiems jau paskutine blogų darbų, o pirmutine pabudimo isz to nelaimingo miego ir apjakimo.

Mės, broliai Lietuviai-katalikai, nuo szio Naujojo Metro pasirupinkim tvirciaus apsiginkluoti priesz savo užpuolikus ir Dievo meilės isz mūsų širdžių plėszikus. Tvirciausiuoju ginklu yra czystos szirdies malda, nės sziomis dienomis szv. Bažnyčia yra kariaujanti: kariauja, kenzia ir pergali! Todėl mėš jos vaikai sykiu su ja kovokim, sykiu su ja melskimės ir kantriai kentekim, o sykiu su ja tuokart ir pergalėsim.

Nežinom kas 1903 mete gali atsitikti ir kas mūs laukia, norint zinm, kad vis kokia nors permaina mūs laukia; atminkim tuos žodžius: „Kas nuo Kryžiaus nebėga, to Kryžiaus garbė laukia.“

Elgdamiesi padoriai, netik savo prieszus pergalėsim, tacziaus visada dar atjausim tuos žodžius, ką Kristus Apasztalams sakė: „Ramybė jums asz esu; nesibijokit nieko!“ X.

## Naujoji kalba.

Naujoji visaszvietinė kalba likosi isz-rasta Islandijoj. Platų žodyną su gramatika buvo apdirbęs tulas mokslinczius Pale Thorkellson ir ėjo paskalos, buk iszleisęs islandiszkoj tarmėj. Vienok jo sistema yra deografiszka, t. y. tuli raszyti ženklai be jokios isztarmės. Tąja kalba kalbėti jokiū budu neyra galima, vientik raszyti, ant paveizdo babilionieczjų ir asirieczjų randamų

tulų sfinksų, kurių tik ženklai statosi, o isztarti nesiduoda. Ir pats Thorkellson po nekuriam laikui prisipažino, juog visaszvietinė kalba nekuomet nesiduos susitverti, idant anąja kalbėti, todėl kad sąjungojimai įvairias turį pradžias, kurios kiekvienoj kalboj vis kitonizskai tariasi ir skamba. Niekus isz niekų tverti tai tik ir juokai.

## Carienės fantazija.

Visame Peterburge ausis į ausį sznabžda apie keiszą dabartinę carienės fantaziją. Kambary, kuriame Aleksandras antrasis dirbo — carienė turėjo paversti į maudyklę. Aleksandras tame kambary, kas akyvu, buvo paraszęs garšujį savo manifestą apie iszliuosą-vimą žmonijos nuo verguvės. „Nors pragyvencziau, pats nežinau, kiek dar amžiu, vienok tokio gražaus darbo jau nekuomet nenuveikeziau,“ kalbėdavo caras ir iszreiszė norą, idant visi kambary ėsantieji daiktai butų užlaikyti ant amžinos atminties. Ir isztikro, bėgyj 40 metų tų daiktų nieks nės nepajudino; tik dabar, ant carienės pareikalavimo, tie visi istoriszki dokumentai likosi isz kambario iszmesti, o pats kambarys paverstas į maudyklę.



## SERGANTUJAMS

Gvarantujams pilna isagyjama.

Pasiekimajamiai gydas visokioms pasyptomis ir pavirzles ligoms. Kaip sztai ligas szirdies, pliesziui, inkstui, piavo, galvos skundimams, silpnas smielis, dvasiskas nuostipimas, lytieskos silpnijos, szepiavima, sutimima, vezl, šlyszko su moteris, kraujujimas ir tt. noro ligas, po diagra, reumatizma dusimima, paralyzius ir tt. Praszalimo gumbe, gydas gimdyimo ligas, visokioms ostilimoms etc. Verviziskas ligas, gydas su pagalba geriausiu elektriskiu prietaisais.

Lytieskos dalis ligas

isgydas per keizela diena, kraujo osuodyjimams, celos ligas, smerta begima, kalda daz perkelis ir buras, nosy, akrys ir ausys, netikima vyrulicimu, treziu nuilpimams ir tt. gydas kumpasiekimajamiai ir gvarantujams pilna isagyjama. Chronizkos ligos yra meno specializskumu. Gyvadario tovarnis. Juog dugnus iszgraminavimas ligonio ir jo isagyjimas — tai yra mano prasyjys.

DR. LANDES

Septilinis specializskas.

134 E. 24-ia ul., kampas Lexington avn.

NEW YORK

Valandos: nuo 9 ryto iki 6 vakare. Nedzioms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalinti asabizskai stalinankyti, gali parasyti laisla; butinai pilsakizsime pasigosto isastikizjimo.

Szueku visokioms kalboms, Turis praktika Lehmann Holjeve Post Graduate Institute Hospital, Direktorius Medialinako Instituto.

**THE LITHUANIAN WEEKLY**

**„ZVAIGZDE“ -- The STAR.**

The only Lithuanian publication in New York, New Jersey & New England States, valuable advertising medium, executes translations and job printing in English, Lithuanian and all Slavish languages.

**PUBLISHED EVERY THURSDAY**

— AT —

**223 Roebling str., Brooklyn, N. Y.**

**A. BALTIEJUS, Manager**

All Communications must be addressed.

**„ZVAIGZDE“**

**P. O. Box 17, Station W. Brooklyn, N. Y.**

**RATES OF ADVERTISING ON APPLICATION.**

**Sanvaitinis laikraštis**

**„ZVAIGZDE“**

Izleista kas **CZETVERGAS.**

**Kasluoja ant metu \$2.00, In uzmare \$2.50.**

**Anicetas Baltiejus, Dažlurtojas**

Korespondencijas ir laiszkus su pinigais adresuokiti:

**„ZVAIGZDE“**

Station W. P. O. Box 17. Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE 480 WILLIAMSBURG.

**„Zvaigzdes“ Redyste visus savo skaitytojus sveikina su Naujais Metais. REDYSTE.**

**Korespondencijos.**

**Elizabethport, N. J.**

Kiek kartų paimsi į rankas „Vienybę“, tuojaus randi korespondenciją, prasidedančią nuo žiūrų žodžių: „pas mus buvo viskas gerai ir spakaina ir lietuviai gyvena su tikime, pakol dievuociai ir t.t., dabar viskas suiro.“ Teip, teisingai, ir pas mus buvo; gyvenom mėš visi ramiai ir sutikime, dabar-gi tas viskas pair, bet tą ne „dievuociai“ padarė, bet bedieviai. Atsibastė czionai koks tenai nuo Waterbury'o valnamanis ir pradėjo po stubas vaikszzcioji, norėdamas save dideliu patriotu parodyti. Žmogus su izmintimi gal but gerų savo darbo vaisių sulaukęs, bet tas menkprotis tik viską pagadino, kas pas mus gero buvo. Mat jis vaikszzciziojo po stubas ir kalbino prie szliupinių susivienijimo prisiraszyti, bet jeigu kas norėjo prisiraszyti prie katalikizsko Susiv., jis sakė prie to raszų, pinigų-gi paėmęs nusiuntė tiems, kurie bijodamiesi bažnyczios, po smert lavonus kėpa.

Dasizinojė apie tą nekurie žmones, kad juos ne prie katalikizsko Susiv. priraszė, baisiai inirszo. Kiti norėjo

pinigų atimti, bet gavo atsakymą, juog jau nusiūsti, tad dabar tik nuo Susiv. ketina atsisakyti, o kiti jau ir pametė.

Tas pats „karsztasis“ lietuvis tvėria czionai „Lietuvos Sunų“ draugystė, bet ir isz to daug riksmų bus. Kalbina prie jos daugiausiai tik ką atvažiavusius „grinorius“, kurie da nieko nesupranta ir nežino, kad jau pas mus yra suorganizuotos draugystės ir gerai stovinczios, ir nevien bažnytines, kurios gali tikrai ligoje duoti pagelbą, o ne teip, kaip ta naujoji draugystė, kuri da nieko neturi, o jau prizada po 7 dol. duoti ant sąvaitės jei kurs sąnaris apsirgs. „Dar zukis girioje. o jau puodą kaiczia.“ Bet da ir to negana. Apgarsino, kad bus prakalbos ir kalbės k u n i g a s. Žmonės žingėidų buvo žinoti, koks tai kunigas; ant pabaigos dažinojo, kad tai Dilionis. Pas mus visi žino, kas jis do vienas, ir davė jam kitą tarnystę, bet ne mūsų katalikų kunigū buti. Jau pas mus ir žvirbliai ant stogų tikru vardu Dilionj vadina. („Vienybė“ jį da vis vadina kunigu. Red.) ir žino, kas jis yra, todėl ir ant jo prakalbų tik apie go žmonių susirinko. Dilionis nieko izszmintingo negalėdamas pasakoti, vien porą uzbony vandens izszgėręs, savo prakalbas užbaigė, o mūsų lietuviai da labiau inirszo, kad juos valnamaniai jau net už tokius mulkius laiko, kad net Dilionj su prakalbomis užkvėczia.

Bet da ir to negana. Tie patys szliupiniai parengė teatrą ir idant žmones geriau pritraukti, pusę isz jo apturėtos naudos prizadėjo atiduoti ant bažnyczios. Žmonės į tą įtikėjo ir ant teatro ėjo, bet kada reikėjo dalytis pelnu, tai jų atsakitoj viso du dolieriu pelno pasirodė.

Mūsų lietuviai jau dabar tuos „karsztus“ tėvinainius pažino (jau seniai buvo laikas Red.) ir nuo jų saugosis, su jais nesusidės (seniai teip reikėjo padaryti Red.), o tikimės, kad pas mus vėl bus ir ramu ir linksma.

**Elizabethportietis.**

**Lietuviai, szelpkite lietuviszkus biznierius!**  
**SHENANDOAH, PA.**

**Damininko Brazinsko**

**Drapanu sztore**

galite gauti **visokiu drabuziu:** vyrams, moterims ir vaikams. — Dabar parsigabėnau daug naujų **zieminiu apsvilkimū.**

**Shenandoah, Pa., 37 Centre str. 37.**

**Isz Lietuvos.**

**Veisejai** (Seinų pav). Badau užpernai „Tėvynės Sarge“ buvo truputį paminėta ir apie mūsų parapiją, kaip lenkai su lietuviais už giedojimą pradėjo kovoti. Tai matai, kiek laiko jau prabėgo, vienok „szlektos“ (lenkiszki szunbajoriai) neapsimalszino. Musų parapija susideda isz vienų Lietuvių-dzuku, apart poros kaimų (okolica), kuriuose apsigyvenę teip vadinami „szlektos“. Jie nors, lyginai szios gadynės izraeliams, turi savo „kairimus“, lenkiszcai kalbėti, žinoma kokia jau jų kalba, vienok jų sunai ir dukterės jau pratinas nuo tos tėvų kalbos ir linksta prie dzukiszkos. Ir sakyk tu man, tokie keli szunbajorėliai užsigėidė bažnyczioj lenkiszcai giedoti. Visai parapijai butų nekas, nes jie pareikalavo ir klebono, kad jiems ir pamokslus lenkiszcai sakytų. Lietuvis-klebonas jų praszymus atmetė, bet dar prisakė, juog bažnyczioj viskas lietuviszkoj kalboj turi buti.

Supykę lenkai, jau gerai pažįstami isz Wrzesniaus (Prusuose) procesų, naktimi pries szventę Persimainimo Vieszpaties užpuolė ant klebonijos ir visus langus izszdaužė. Antrytojaus broliai dzukai prisiveizėjo tam keistam paveikslui, kaip visoj klebonijoj nė vieno cielo languose stiklo nebuvo. O tai izszgamų gimint, ant savo pusės nori pastatyti ir gana. Kas isz to bus, sunku dasitirti, bet, broliai Lietuviai, nepasiduokit, nes czia jiems ne Poznanius! K. isz L.

**Laiszka isz Lietuvos.**

Mielas ir Brangus mano Broli!

Dovanok man, broli, juog po apturėjimui tavo laiszko gana ilgoką laiką su atsakimū užtrkau. Tu žinai, juog asz tau visuomet greitai atsakydavau, bet kad dabar pas mus... o brangus Dieve! atsitiko didžiausia kas yr nelaimė. Menkas, žinai, isz manęs rasztininkas, bet kaip žmogus, vargais neprispauostas, vis šzeip-teip laiszką suteplioji, o dabar prisipažįstu, brolaus, juog plunksna visiszcai jau negaliu valdyti, nes aszaros isz'akių veržiasi ir nuo szirdies sopulio galva svaigsta. Žinai, broli, juog mėš jau naszlaicziais pasilikom... Seinų vyskupelis... tas brangiausias mūsų mokintojas mirė... 26 diena Lapkriczio... Garsas apie juo mirtį it griausmas po visą Lietuvą-Dzukiją praskambėjo ir visus kaimus ir miestelius sujudino. Nedėlios diena,



vos kunigas laike pamokslu isztarė, juog mirė musų tėvelis, vyskupas A. Baranuskas, žmonės bažnyčioj liginai musės sukrito ir, rodos, net sienos, murai visos bažnyčios sujudo. Verksmas, sielvartavimai... sunku ir apraszyti. Turbut aszarų klanus priliejo. Motinos, kurios buvo savo vaikelius ativedusios į bažnyčią, apsikabino anuos, nežinodamos paczios ką daro, be žado raudėjo. Kunigas pamokslu toliau jau nė saktų negalėjo, nes kožnas žodis buvo peiliu. Seneliai it maži vaikai, sukniuog ant grindų, galvų savo nepajiegė pakelti... O asz, broli, o asz mislijau, juog tuojaus su szia pasaule turėsiu skirtis... Nes atsiminau nuo pat pradžios a. a. vyskupelio darbus, jo rupestingumą apie mus visus, jo gerą szirdį, atsilankymą į musų parapiją... Atsiminiau tas jo szventas giesmeles, kurias visa jaunuomėnė gieda, paskirtas maldas ir atlaidus, Spalio mėnesio szv. rožančiaus maldas... isztikro nežinojau, kame asz atsirandu... Visoj bažnyčioj isz žmonių krutinių veržėsi sopulingi vaijojimai: „O tėveli! mielas męs tėveli! Kuom męs pasikalotom, kad mus naszlaicziais palikai. Palikai visus kunigus ir mus ir ką dabar męs pradėsim! Tik vieni vargai ir aszaros dabar ant musų nuvargusių galvų kiutos! Kur męs tokį apgyneįj gausim, kaip tu buvai? O gal męs vargszai savo blogais palinkimais tau amžį sutrumpinom, gal tavę neklausėm... Kokiais mės laimingais jautesmės, budami po tavo globa... Tavo žodžiai ir pamokinimai, it saulės spinduliai isz Seinų visiems szirdis gaivino, traukė nuo blogų darbų, griekų naikino, ant ramaus takelio užvedė... Musų vaikų vaikai, kartų eilės tave atmės...“ Tokiuose tai ir kituose raudojimuose bažnyčia drebėjo, tik skambinant varpeliui prie szv. Komunijos, nekurie truputį apsimalszino.

Brangus broli, juog ir tu jį pažinojai, mažam dar geriau negu kiti; tai buvo musų kraszto nekaipo auszrinė, kuri visus lietuvius isz miego, isz blogų paproczių iszbudino. Asz jį buvau pasi tikęs, kada į Seinus pribuvo, tai ir dabar, nors po manimi isz gailesczio kojios linko, skubinausi jam, nors jau mirusiam, paskutinę garbę atiduoti ir atsiveikinti.

1 dieną Gruodžio, 6 val. vakare, juog kuną isz rumų nuleido į bažnyčią. Grabę 8 kunigai neszė, tankiai mainyda-

miesi, nes grabas geležinis ir paaukuosuos. Nuo rumų net iki bažnyčiaz gatvė. dailiausiai buvo iszrėdyta. Tris vyskupai, isz Plocko, Varszavos ir Liublino, daugiau dviejų szimčių kunigų ir visi klerikai su uždegtomis žvakėmis lydėjo. Po įneszimui į bažnyčią maldos už duszią a. a. vyskupo traukėsi iki 8 val. Pamokslą sakė pralotas Antanaviczia. Antrytojaus nuo 4 val. ryto prasidėjo szv. Miszios, o nuo 7 val. vyskupų szv. Miszios. Dievmaldystė pasibaigė 3 val. po pietu. Bažnyčia neapsakomai dailiai buvo iszrėdyta, o laike leidimo į bažnyčią ant szventoriaus keturiuos didelės bazcos su smala degė.

Po dievmaldystei, kunigai nuo kaptelio paėmę grabą, apneszė apie piliorius ir įneszė į Panelės Szv. koplyčią, kame sienoj į pritaisytą katakombą ant anžių paguldė. O graudu man, brolau, tą viską net ir raszyti, bet tikiu kad ir Amerikoj visi lietuviai, iszgirde tokį liudną atsitikimą, už vyskupelio duszią isztars „Amžiną atilsį“. Per pamokslą kunigas sakė, juog a. a. vyskupas nuo vyskupo Valancziaus buvo plunksną paėmęs ir su ja darbavosi. Bet mirtis isz rankelės plunksną isztraukė ir amžinai paguldė, neduodama nė Szventoj Raszto užbaigti.

Teip, broli, dabar likome be geriausiojo savo mokintojaus ir, tėvo, ir Viesz patš žino, kada dabar sulauksim tokio paties visų mylomo vadovo.

Baigdamas savo liudną rasztelį, dar pranezu tau, juog pas mus szalcziai dabar iki 20 beveik laipsnių daina. Buciuoju tave ir meldžiu už a. a. vyskupelį pasimelsti. Amžina atilsis lai bus ju dusziai!

Seirijai, 6 dieną Gruodžio 1902.  
Tavo brolis K.

### Susivien. L. R. K. reikaluose.

#### Susirinkimas

Cleveland, O., 8 ir 9 kuopos Susivien. L. R.-K. A. bus laikomas 4 Sausio (Januario) 1903 meto, Nedėlioj, po miszparų, ant Szv. Jurgio parapijos salės, ant kurio užpraszone susirinkti visus sąnarius, nes bus dalinamos knygos. Norintieji prisiraszyti teipogi yra užkviečiami. Komitetas.

#### Didelis susirinkimas!

46 kuopa Susiv. Liet. Rymo-Katal. Amerikoje, Sugar Notch, Pa., 6 diena Sausio szio meto parengė didelį susi-

rinkimą, ant kurio užkviesti keli kalbėtojai isz Pittstono, Pa. Prasidės 7 val. vakare ant salės p. J. Kaminsko. Užkviečiam kuoskaltingiausiai susirinkti kaip vietinių lietuvių teip ir isz apielinkės. Norintieji prie musų kuopos prisiraszyti, bus priimami. Su godone A. Szimkonis, kuopos sekr.

#### Susirinkimas.

12 kuopa Susiv. Liet. R.-K. Amerikoje, 4 diena Sausio szio meto, 3 val. po pietų, pas kuopos prezidentą, Juozą Streimikį, laikys savo metinį susirinkimą, ant kurio sąnariai apsarvstys metinius kuopos reikalus ir už pirmą bertainį užsimokės. Meldžiam visų sąnarių susirinkti, ir tų, kurie geidžia prisiraszyti prie Susivienijimo.

#### Komitetas.

Prie Susivienijimo prisiraszė:  
Duryea, Pa.: Juozas Juszkeviczia.  
Pittstton, Pa.: Urszulė Valinczienė.  
Centr. sekr. J. Kasulaitis.

#### Juokai.

Tulas ukininkas girtas vakaro laike grįžo raitas isz miestelio namolei. Jaunimas pakelję matydamas linksmą savo kaimietį, juokdamasis priszoko, nukėlė nuo arklis ir, truputį paglamzė, užsodino vėlei, bet atbulai, galvą atsukdami ant vuodegos. Arklis žinodamas kelią į namus parklibino. Pamacziusi jo moterė arklį, tuojaus isz bogos atidaryti vartelių, bet žiuri, juog jės vyras atbulai ant arklio sėdi. Palingavo žmona galva ir paklausė, ką tai zenklintų?

— O, brangi pacziute — atsako vyras — man bejojant žmogudžiai mane užpuolė, sumuszė ir prie to dar arkliai galvą nupiove.

Daugiau kaip 30 metos iszmeczinat! Dr. RICHTERIO wisam swietul žinomas

**"ANKER" (Inkarinis) PAIN EXPELLER.**

yra geriausia zydualo masė

**Rheumatizmo, Neuralgijos, Sausgelos, Strenu Skaudejimo ir tt.**

ir wisokiu Rheumatizsku skaudejimu.

as 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas

**F. A. Richter & Co.,**  
215 Pearl Street,  
New York.

## Janis Kuisis.

(Iš paaušusių žmonių knygeles.)

Palanginės jūros pašalys nuo Prūsų sienos lig upės Šventosios dvi myli ilgas, pridėra žemaičiams. To krašto gyventojai dėl buvimo yra žemaičiai, tačiau sėdėdami tarp Kuršo ir Prūsų šneka kalba sumaišyta: vieni jų žodžiai yra prusiški, kiti kursiški, o užvis daug žemaitiški. Tikėjimas jų lygia dalia yra sumišęs: didesnioji dalis išpažįta katalikų tikėjimą, o mažesnioji liutery ar žydų.

Tarp žemaičių žemės ir Kuršo yra ne plati, bet gili upė, Šventa vadinama. Rasi nori žinoti, dėlko tas vanduo tokį vardą gavo? Vieni žemaičiai, čia gyvenę, pasakoja, tą upę senų laikų dievaičiams didžiai tikus, gebėjus čia plaukyties, Laumės vakarais skaltbites, jūros dievačius ejus čia nusiplauti ir nesuraus vandens atsigerti: dėlto tai buk ir gavus tą upę vardą Šventoji. Kiti sako, juogei prūsų kryževiai, į musų kraštą įsigriovę, čia žemaičius krikštijo ir priminė upę Heilige arba Šventa. Bet juogei upę pirma jau tekejo, nekaip kryževiai čia galvą atruko, todėl šiandien kas gali anėtikti priezastį tokio priminimo?

Nuo tos upės ir sodelė, jurs pakraštėje pastatyta, vadinasi Šventa, kutoje gimė ir užaugo Janis Kuisis liutery tikėjimo. Tėvui vardą Princium mirus, Janis gavo gan platų smiltyną, į kurią kasmet jūros kerpės vėždamas bulves sejo. Gyvenimas jo buvo apdriskęs, nuo jūros vėjo stogai nuplėšyti, palaikiai. — Janis mas tais tesirupino, nes budamas iš žvejų žvejys, jūros tik veizdėjo, iš kurios mito. Turėjo savo dvi valti, tinklą, krytį, keselį gintarams gaudyti ir daug meškerių. Numanė visus vėjus, mokejo atspėti, kuomet bus audra, kuomet lietus, kuomet giedra, kuomet jura gintarus išmes, koku vėju laimės silkelių, koku pleksnių ir koku menkių.

Bulvės jam derėjo; gintarą su žuvimi pardavinėdamas pirkto sau duonos, turėjo dar ketvertą karių ir šešias avis. Maza šieno tesusipaudamas, arklių nelaikė. Jau trisdešimtis metų amžiaus savo sukakęs, vedė moterį katalikę iš Lazdininkų sodos, vardu Uršulę. Ta, šeimininke tapusi, pakabinėjo troboje katalikų paveikslus ir maldės rytais ir vakarais. Matydama vyrą nekuomet poterių nekalbant, paklausė jo tarydama:

— Joneli, ar moki, meldžiamasis, ben poterių?

— O kuo aš kaltas, kad matina neišmakė? — atsakė Janis.

— Ar eini kuomet į savo bažnyčią?

— Et, dėl buvimo buvau savo amžyje du reizu Kretingos kirkoje, bet kas iš to? vokiečiai žingniojo (giedojo) vakiškai, aš nesupratau; prysteris teigė kažinką vėl vakiškai, aš neišmaniau, stypsajau it baslys vieną stundą (valandą) ir išėjau laukan; nugis nebeinu.

— Nu gerai, — atsakė Uršulė, — aš tave kuomet nuvesiu į Kretingos bažnyčią, tę pasidžiaugsi, nes musų kuniguziai sako pamokslus žemaitiškai. —

Kaip žadėjo, taip ir padarė: prieš Tris Karalius pasamdė arklių, nuvežė vyrą į Kretingos prekybos ir su juo drauge ėjo į bernadinų bažnyčią. Pati lįzdama prie spaviednės, vyrą paliko bešalvagantį bažnyčioje. Pirmos sumos ėjo kunigai apie šventoriaus kopyčią; ten Janiui atsitiko nelaimė, kurią pasakius Uršulei seip apsakė:

— Ar žinai ką, Uršulė? matydamas visus laukan skubinant, ir aš ėjau. Visi kuniguziai su kausais, su žvakėmis rankose, ėjo pakarciu, o vienas iš jų ilgais drabiniams apšvilkęs, gražiu čiuku apsiautęs, spindančią žvaigždę nešinas, ėjo po bragelį. Tuotarpū pradėjo snigti; pagailo man nau

jos sremegos, ir aš palindau po tuo pačiu brageliu, bet bura i trumpais drabiniams apšvilkę, pradėjo mane su vilkmušiais baksoiti, vos nesuzitėjo per sklatai ir pastumė šalim. Paško man ampaudas ir išėjau į jomarką.

— Matai, Joneli, — tarė Kusienė, — tas kuniguzis nešė ne žvaigždę, bet mistranciją, kurioje yra Dievas; neriekėjo tų šokti.

— Kaip tai Dievas? aš jo nemačiau!

— Kad ir nematei, bet yra baltoje maižėje (duonoje).

— Nu gerai, kitą reizą nebašiu. —

Namon sugrįžus Kuisienė užvis šventomis dienomis vyrą savo it vaiką mokė poterių ir prisakymų katalikų. Rytais, vakarais klupė jį drauge su savim, kalbino poterių ir nekartą pritarė, kad paliktų katalikų; šis tačiau ne visai tenorėdamas tges it vaikas prie knygos varomas. Uršulė pagimdė sunų, kurių vyrui nepriestaraujant, Palangos kunigai apkrikštijo vardu Petras.

Kuisių bandelę ganė vaikas dešimtus metus einąs. Apkyrėjus beganant, kartkartėmis skundė vaikas, tarydamas: — Rytą menkė, vakare menkė, o reikia vaką (karvę) ginti. —

Nebišturėjęs išskriejo į Vainekį prie motinos, bet atrūpęs gilia upę Akmenę, brido ir nuskendo. Išsigirdė apie tai Kuisiai labai gailėjosi vaiko.

Uršulė gerka buvo šeimininke. Kuisis prakuto ir užsigėidė pirkti arklių. Bemanymas tai vyko į Kalnelio prekybos šv. Pilypo ir Jokubo. Atsitiko jam keliauti per Akmenę; tą perbėdęs, atrado pašalėje bestovintį kopytelėje šv. Joną. Kuisis atėjęs surėzė jam kelis kartus su bizunu ir tarė:

— Takie tai velniukai paupiais stovėdami žmানেis skandena.

Tikėjęs kitu keliu grįšęs. Bet Kalnelyje pirkęs du arklius, vėl per Žalimus ir Vainekį joti ketino. O nugąstaudamas šv. Jono, pirkė jam dovanas, kad permaldautų.

Atvykęs pas kopytelę, ištolo sėdo nuo arklio, numovė kepturę, nulenkę galvą ir tarė:

— Šventas Joneli, užtarytojau mano! šitai aš tau atnešiau brantvynos per pimberį (uz berlinką), baltos maižės per zekeserį (uz šeštoką); meldžiamasis nepyk, nepyk ir neskan-dink manęs. —

Padėjęs tas dovanas po kojų šventojo, žvalgydamas, perėjo Akmenę.

Viešpats Dievas davė Janiui ir dukterį, teip-pat apkrikštino Palangoje katalikiškai. Katikuomet įsigro jo pirmutinis sunas Petris. Motina gydė kaip įmanydama, bet vaiku negyjant, tarė vyrui:

— Žinai ką, Jonai? pirkiva vaškien žvakę, nuneškiva į Kretingą šv. Antanui ir išgydys muoim vaiką.

Vyras ir paklausė. Didelę žvakę patiekęs nuvažiojo į Kretingą, atidavė bernadinams, ketletą dar dolierių atskaitė ir sakė:

— Kuniguzi, atliakyk tiktai drukta mišią prie šv. Antano, išgis mano vaikas! —

Bernadinai ir atgiedojo. Išvažiuodamas Jonas ėmė van dens ir žolių švestų. Bernadinas tarė:

— Delko liuteriū budams neimi nuo prysterio?

— Žinai ką, kuniguzi — atsakė Jonas, — musų prysteris toks pat, kaip mėš, su moteria, jis tai lėtai nedera, neturi nė tokių knygų.

Prisipirkęs švestų daiktų, sugrįžo namon. Vakare Uršulė apšlakstė vaiką švestu vandeniu ir pasmilkė žoleimis, o ryto metą vaikas, keštas butinai sveikas, padarė tėvams didį džiaugsmą.

Kazikuomet vakarop Jonas su samdytais vaikiukais leidos į jurą menkių meškerioti; nuplaukė į gilumą jūros tris mylias ir meškeriojo. Nesitiktai užpuolė jį audra. Matydamos didi pavojų tarė:

— Juryte, juryte, tu mūsų matinai! tu mus apdarai, tu mus papeni, tavo vanduo kaip medus kvėpia, neskanindink mūsų!

Jurai netilstant sake:

— Šventas Kretingas Antanėli, gelbek mus, aš tau atnešiu žvakę ilgą nuo žemės lig dangaus, o drukta, kaip rašta.

Tai girdėdamas berniukas atsiliepė:

— Tėve, kur tu tiek vaško gausi?

— Tylek, vamgra! — atsakė Jonas, — by tiktai išplauktume.

Išplaukęs ir iš valtys išlipęs tarė:

— Nu, vaikiukai, nesakykite jįs mano apžadų Uršulei. Ne jau ir jura patrako it šuo, išsižiojo kaip ožka piaunama, vanduo jos pašvinko it menkės penktoje dienoje po sugavimo, — vos dvėlės nepadėjom be irklodami.

Uršulė turėdama arklius, pažinė kas šventą dieną vaziojo vyrą savo į Darbėnus, į Palangą, ir primokė jį melstis bažnyčiose katalikų. Prikalbino, kad privirstų į katalikus ir citų spaviednės. Šis zadėjo tai padaryti, bet nesiskubino.

Vieną rudens naktį nesitiktai kazinkas pavogė Jono abu arklius; neturtingam žvejui buvo didė pragaistis, teiravos, jieskojo, bet nerado. Uršulė, matydama tą nelaimę, tarė:

— Žinai ką, Jone? Katalikų Dievas išgydė mudviem vaiką, atras ir pavogtus arklius, eik tiktai į Kretingą ir užpirk mišias prie šv. Antano. —

Paklause Jonas, nuejo pėsčias prie bernadinių, padėjo tris dolierius ir tarė:

— Kuniguži, atlaikyk drukta mišią, kad zaglį, kurs mano žirgus pavogė, liga į kamuolį sutrauktų, kad jis susiriestų kaip ežys šunų apniktas!

— Ne, vaikeli — atsakė bernadinas, — aš ant tokios intencijos negaliu priimti tavo pinigų. Reikia melsti Viešpaties, kad tavo ašveniai atsirastų ir kad duotų vagiui Dvasią Šventą.

— Nu, nu — tarė Jonas, — lugok Dievą, kaip išmanai. —

Kunigas išėjo su mišiomis prie altoriaus šv. Antano. Jonaš klausęs jų klausė ir dailiai meldė. Po mišių išėjęs iš šventoriaus pro vartus, atrado savo arkliu prištū prie stulpelio. Prasidžiugo, atrišant nieks nieko nesakė, tarė:

— Palidz tau Dieve! —

Sėdo ant vieno arklio antrą vedinas ir parjojo namon.

Uršulė, išgirdusi apie tą stebuklą, tarė:

— Ar aš nesakiau mūsų Dievelį gerą esant, o tu nenori dar buti kataliku?

— Jau tiek! dabar busiu — atsakė Jonas, — nugis virsiu į katalikus, nes matau jūsų tikėjimą esant geresnį. —

Tai atsitiko 1818 metuose; žmonės tuokart buvo turtingi ir linksmi; karaliavo ciccorius Aleksandra pirmasis, per rubezių vaikščioti nieks negynė; todėl Uršulė tarė:

— Joneli, važiuokiva į Klaipėdą.

— Vaziuokiva — šis atsakė.

Nuvažiavusį Joną katalikų kunigas priėmė į katalikų tikėjimą, išspaviedėjo, davė Švenčiausį Sakramentą ir išleido namon.

Sulyg tuo laiku tapo Kuisis geru kataliku ir dievobaimingu žmogumi. Abudu su Uršule pateko dar gans ilgai ir padoriai su šventais Sakramentais mirdamu, paliko savo vietoje begyvenantį sunų Petra.

Kad Jonis būtų buvęs stipresnis ir juoba nekaip Uršule

mokytas, tikrai tai būtų pervirtusi į liuteres. Bet kad ta buvo ir stipresnė ir protingesnė už Joną, dėlto tai visus namus į katalikus pervertė. O vis tai rodo aiškiai, kaip pavojingu yra daiktu dėl tikėjimo tekti už žmogaus ne savo tikėjimo, arba imti moterį, kitaip tikinčią. Todėl geriausių būtų daiktu, kad ciną į porą būtų vieno tikėjimo.

### Betliejus.

I Betliejemo stainele menkutę, Sveikinti bėkime Jėzų mažutį, Kurs mūsų kune atėjo ant svieto; Peklos verguė sutripinsis kieta.

Prakartė šaltą Jų aplankykim, Bėkime, garbę Jam gimusiam duokim, Ačiū už karštą Jų meilę sakykim, Valią ir širdį, kaip Dievui, aduokim.

Bekim! Jis atnešė dušei sveikatą; Atveria širdį koznam, kas Jį lanko. Pulkim prie prakartės, klaupkim į ratą! Laimis Jis mus ir paduos savo ranką.

#### II.

Pasveikino aušrą linksma Palestina — Nepaprastas džiaugsmas pripildo žirdis; Giedodami aniolai skelbia naujieną, Juog atdarą dangų žmonija išvys.

Aptemusi žemė gaus laukiamą šviesą, Irs pragaro pinti tamsoje tinklai; Pažis koznas protas ir klaidą it tiesą, Kiekvienos krutinės ims tirpti ledai.

#### III.

Po šaltą stainele Švenčiausia Panelė Atpirktoja svieto nešioja; Nuo šalčio sustimpančią pukšto rankele, I menką vystyklą vynioja.

Akl randasi ašaros Tavo akyse, Pravirksti o Dieve galingas! Kur glausi galvelę, kur skausmą maldysi, Kur kreipsi akis sopulingas?

Tu kenti už zustancio svieto kaltybes, Jis puls į nasrus prapuolimo, Žmonija į naujas įbris nedorybes Ir niekis vaisius Atpirkimo...

Kančių begalinis, o Jezau, šaltinis Tegū mane uždega jauną! Tegū man sutirpdo ledus ant krutinės Ir griekų bjaurybės nuplauna!

#### IV.

Ant kelių Marijos jau tu užmigai; Sudiev! Tat Tau mėš pasakysim; Teglobie mus prieglaudos Tavo sparnai, Tegū nuo Tavęs nepaklysim!

Sudiev! ir Marijai, Čisčiausiai Panai, Brangiai Karalienei šio svietol! Tu Motina mūsų šiandiena tapai, Užtaritojos užemei vieta.

Sudiev ir Tau, Sarge Šeimynos šventos, Kurs globi Mariją ir Jėzų Mažutį! Mus sergėk, o Juozapai, nuo paskandos! Prie mirštančių teis kis pributi!

Bet siųsime garbę Tau, Kudiki, vis! Aukaujam Tau išgales savo. Tegū pasiieka čia mūsų širdis, O Jezau! prie prakartės Tavo!

J. Margalis.

## Tevynės Sargas“ ir „Zinyczia“

Tuodu laikraščiu yra gaunami pas Rev. A. Kanpas, 114 Theodore Str., Soranton, Pa. „Tevynės Sargas“ kasuoja ant metu 1 dolerį. „Zinyczios“ visi išėjusieji numeriai (1-5) gaunami už 60 centu.

### Adresai Centralizmo komiteto Susivienijimo Lietuvių R. - Kat. Amerikoje.

1. Prezidentas: Rev. S. Pautienius, 614 W. Mahanoy ave., Mahanoy City, Pa.
2. Vice-prezidentas: A. Kalczinski, P. O. Box 412, Minersville, Pa.
3. Sekretorius: J. Kasulaitis, 74 Carroll str., Pittston, Pa.
4. Kasierius: Chas. Radzevicz, Shenandoah, Pa.
5. Kasos globėjai: 1) Rev. V. Kudyрка, 46 P. O. B. Edwardsdale. 2) J. Lauraitis, 94 N. Plum. Aley, Shenandoah, Pa.
6. Knygius: Rev. M. Szedvydis, Pittston, Pa.
7. Dvasiškas vadovas: Rev. J. J. Kaulakis, 1031 S. 5th str., Philadelphia, Pa.

### ZVAIGZDĖS AGENTAI:

- I. Miluszauskas, Forest City, Box 338
- Stanislovas Poteliunas, Plymouth, Pa.
- Fovylas Gaitauckas, Mahanoy City, Pa. 24 7th Str.
- L. K. Karalius, Baltimore, Md. 525 Columbia ave.
- M. Schermis, Brooklyn, N. Y. 113 North 5th Str.
- Mikolas Miszkunas, Newark, N. J. 22 Hartford str.
- J. Macziulaitis, Newark, N. J. 165 Ferry Str.
- J. Rabikauckas, Brooklyn, N. Y. 97 So. 3rd str.
- A. Kozlevskis, Attsburg Pa. 778 Shelly str.
- J. Rikteraitis, Waterbury, Conn. 67 James str.
- S. P. Tananevicia, Chicago Ill. 2922 Auburn ave.

**Tautiečiai!** Jaigu kuris nori grįžti atgalios į tėvynę o neturi pinigų, lai kreipesi prie mus. Mes kiekvieną nuvesim per 9 dienas į Bremą ar Hamburgą. Tris adynas tik darbo su mažu damokėjimu. Raszyk tuojaus ant sekancia adresu:

**Columbia Shipping Office**  
158 Suffolk, cor. Stanton St. New York.

DARBININKŲ DRABUŽIŲ KAUTUVE

### KOBRE,

87 Grand St. Brooklyn, N. Y.  
Skrbybės, Kepures, ir Czeverykai Vyrizski drabužiai didžiausiamė pasi rinkime.

KUPARAI ir VALIZOS.

Ypatingai daug Kelnu.

Nieks negal mažesne prekė už mus ant Grand st. padaryt.

## Szelpkime Savuosius!

**Antanas Grochowski**

vienatinė katalikiską

**Agentura Laivakorcziu**

dėl Brooklynu ir Long Island.

298 Bedford avenue

keturi blokai nuo Grand str. Ferro Brooklyn, N. Y.

Laivakortes geriausių kompanijų už žemą prekė, sunežia pinigūs in Europą per randačią banką.

Visoki prisiuntimai daeina greitai ir teisingai.

Agentura garsingų gyduolių Dr. Petro Gomozo ir Alejana.

## S. JARMUŁOWSKI,

No. 54 Canal Str.

New York.



Asz užlaikau **BANKA**

kurioje galite saugiai p sidēt savo pinigūs, teipogi iszmainau pi nigūs visu žemių. AGENTURA visu laiviniu kompaniju ir geletinkelio ti kietu. Szipkortes į ir isz Europos.

Teipgi siuncziu pinigūs į visas dalis miestu Europos.

Bankas Europoje.

Hamburge: S. Jarmulowski.

Luebeck: S. Jarmulowski & Co.

## MACK, MILLER CANDLE CO.

GERIAUSI ISZDIRBEJAI

vaszkinu ir kitoku **Žvakiau.**

Žvakės iszdirbtos isz geriausio ir gražiausio vasko. Labai gražiai iszrodo, yra ž kitu iszdirbėju žvakes sunkeenes ir pigesnes. Kurie guod kunigai musu žvakes mėgino, visi yra tikrai užganėlinti. Adresuokite:

**MACK, MILLER CANDLE CO.**  
Syracuse, N. Y.

Puikiausias lietuviszkas

**Hotelis Kaz. Radzewicziaus**

121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

tuojaus szale Lehigh Valles Dipo, po deszine ranka, einant į miestą.

Tai puikiausia ir szvariausia vieta del svetelių ir labai paranki del tų, kurie atkelaus į Shenandoah, Pa. Apart visokių arieklių ir alaus turi didelį zopostą pargabentų isz Europos visokių vynų, cigary, o teipogi prilauko visokius valgius ir oisterius. Pakelvingi gali gauti nakvyntę ir prieteliską rodą visame. Yra tai vienatine ir puikiausia vieta eielam Shenandoah'e, o kas kartą atsilankys, tas pas kitus daugiau ne eis.

Teipogi parduodu szipkortes ir siuncziu pinigūs į visas dalis svieto.

## Stebetina progai!

Vaikams prie miszių sukniós isz geriausio **kasmiro** su puikum panusazu už

**\$3.50**

Kamžos 75c. \$1.00, \$1.75. **PŁOSZCZIAI \$16.00** ir daugiau. Kunigiszkos sukniós \$12.00 ir augszoziaus. Gera visa eile drapanų \$18.00 ir augszoziau. Paltos extra \$20.00 augszoziau.

**BOHNE BROS & CO.**



34 Barclay St.,

New York.

**CHAS B. KLOSTER,**  
 Successor to  
**ANTON KLOSTER,**  
**Altar Builder, Sculptor & Carver,**  
 DESIGNER AND BUILDER  
 — OF ALL KINDS OF —  
 Church Furniture in Wood, Marble, Stone, Metal etc.  
 Also, Ornamental Carving for Churches and Buildings.  
**No. 214 EAST TWENTY-SIXTH STREET, New York.**  
 — PLANS ON APPLICATION. —

**ANTON KLOSTER,**  
 ARCHITECT,  
 Churches & Schoolhouses especially.  
**No. 214 EAST TWENTY-SIXTH STREET, New York.**

**Geriausią ir pigiausią vietą**  
 del pirkimo

**Siuvamų maszinų**

pas

**Jurgi Matuleviczių.**



Naujos maszinos nuo \$ 15.00 angstytn, teipogi kas nori apmainyti, apmainau ir pataisau visokio gatungo maszinas ir visokius daiktus, kas prie maszinos yra reikalinga, prilaikan.

Teipogi iszmokiname siuti, katrie pas mane perka masziną.

**256 Grand str. Brooklyn, N. Y.**

**Senas Daktaras Smith**

Seniausias seniūi zinomas specialistas.

**Asz gvarantuojū** iszgydymą užnuodijimo kraujo, skuros isberimū, spozgy, skandulijū, skaudanciaz gerkles, liežuvio, burnos ir nosies, skausmingų užtinimų kirksznių ir kitų dalių. Ronotas kojas, skausmą nu garoje, skausmą galvos, gelimą kaulū, skaudėjimą krutinės, skaudėjimą vidurių, nesumatinimą pilvo, užpavietrijimą, himotidos, sausgū, szirdies ligas, plauczių ligas, katarą, užsisaldymą, dusulį, džiovą, inkstų ir pūslės uždegimus, striktūrą ir akmenį puslėje.

**Mano metoda** yra vis atina žinoma, kuri smarkiausias nerų ligas, slabnumą isz priezasties iszdykimo jaunystėje, neužmigimo kanczių, pražudyta energiją, melancholia, avalgū, drebėjimą, iszgaštį, nevaisingumą, pastovinciai isugydo.

**Asz turiu viską,** kas dėl gydymo reikalinga: liekarstas ir instrumentus ir per ilgiasią tyrinėjimą dasiokian didžios praktikos. Nekurie daktarai garsinasi specialistais didžio gabumo, ką tik galėdami gydyt papraszciausias ligas.

**Daugelis** žmonia ateina pas mane, idant juos gruntuamai iszbandydziau ir savo pagirtina metoda gydincziau, kurie piruiais gydesi pas daktarus, garsinancziuosius gabiais daktarais.

**Saugokites** nuo tokių žmonių, agentų, draugyszczių, už dyką duodanczių receptų, diržų su elektrika ir apgavincgi patentavų gydnuoj.

**Kreipkites visi** isz pirmo pas seną daktarą SMITH, jis yra seniausias ir geriausias, o užczadydit laiko, pinigų ir skausmų. Vyrai, mišlydami vesti gerai darys atlankydami seną daktarą Smith. Gvarantuoją gruntuama, greitą ir pigų iszgydymą, Rodas dnoda uždyką. Liekaratos 50c.

**S M I T H & S**  
 SENAS  
 p e c i a l i s t a

Neužmirszkit adriso:

153 E. 18th Str.

New York, N. Y.

**MAX KOBRE**

Lietuviszka Banka

40 Canal Str., — 142 Division Str.,

New York.



Prieteliai! duodu jums žinią, kadmes parduodam Szifkortes ant visų greicziausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant šinių, North German Lloyd Bremen; Hamburg American Line Hamburg; Red Star Line Antverpo ir Netherlands Line Roterlamo. Siuncziame pinigus, kuriuos jusy prieteliai geuma į 15 dieny. Musų kantoroje galite susisznokėti lietuviszcai ir lenkiszcai. Atekite ir persiludykite, kad mes per 25 metus su kožna apsjesimo teisingai. Teipogi parduodam tikietis ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinot kad mes priimam pinigus į depositų bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir virszaus, ale kad buva padėti no mažiau kaip 6 mėnesius. Pačėti ir iszimti gali kožną dieną nuo 2 ryto iki 2 po pietų ir nuo 4—8 vak.

Naujai uždėta filija atsiranda po

**Nr. 81 Grand str.**

**Brooklyn, N. Y.**

**BENZIGER BROTHERS**

**36 38 Barclay st.,**  
**NEW YORK, N. Y.**



Iszdirba  
 KARUNU,  
 VELIAVU,  
 ir yvairiausių  
 ŽENKLELIU  
 Teipgi specialiszcai darome  
 szilkinius ir  
 auksinius ISZ-  
 SIUVIMUS.



Ant pateikalavimo visados prisiunsiame prabas ir tavoru prekes, teipogi ir didelį ilustravota katalogą prisiunsiame. Raszyk ant adreso:

**Benziger Brothers,**

**36 & 38 BARCLAY STR., NEW YORK, N. Y**

NAUJAI INTAISYTA

# „ZVAIGZDES“

★ SPAUSTUVE ★

Atlieka visokius drukoriszkus darbus gerai, pigiai ir greitai:

DRUKUOJA KNYGAS, CIRKULIORIUS, KONSTITUCIJAS DEL DRAUGYSCIU, GROMATAS, VISITING, BUSINESS CARDS IR

VISUS KITUS DRUKORISZKUS DARBUS.

Kas darba paves, nesigraudys.

★ ★ ★

SPAUSTUVE YRA PO NUMARU

223 ROEBLING ST.,  
BROOKLYN, N. Y.

## FR. PUSTET & CO.

Atliekti visokius drukoriszkus darbus del szvento Tevo ir szv.

Ritu Kongregacijos.

Iszduoda ir parduoda knygas visokiose kalbose, kaip tai: lotyniszkoje, prancuziszkoje, angliszkoje, vokiszkoje, lenkiszkoje, lietuviszkoje ir kitose.

Dirba pas save ir pargabena isz uzmarės visokius baznytinius daiktus kaip tai: amotus, kopas, kielikus, liktorius, szventujų stovyklas ir t. t.

Telpgi parduoda Szkaplierius, Razanczius, Ignosellus ir visokius szventuju pavekslus.

Visus daiktus laiko ko geriausius, o parduoda ko pigiausia.

52 Barclay str.

New York.

TELEPHONE 4548 COTLAND.

Turi anekdotus skiedrus, Rym, Ratisbonoje, Cincinnati ir New York'e.

## Sveikata! -- Ilgas Gyvenimas!

Teip visi sako, kurie perka valgius nuo **J. Krauczelluno**. Jo sztoras visada yra pripildytas szvieziais tavorais, kuriuos pardavineja daug pigiau kaip kiti. Užcėdyk pinigus ir su drutik savo sveikatą pirkdamas valgius pas

**I. Krauczeliuna,**

118 GRAND STR.,

BROOKLYN, N. Y.

## Extra! Extra! Extra!



Duodu žinoti visiem lietuviam tautieciam, juog nuo 1 Geguzio (Mojaus) bus atidaryta mano nauja krautuvs vyriszky siuty po Nr. 144 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Asz esiu jum jau gerai žinomas, nes ilgą laiką laikiau krautuvs vyriszky drapanų ant 48 Grand str., bet nuo 1 Mojaus isziskraustau ant 144 Grand str. ir per tai lig tam laikui turiu ant pardavimo dangelį siuty už labai pigią prekę. Kuris atsilankys nesigailės, nes apart pirkinio gaus da gerą dovaną.

Naujios krautuvs adresas :

**Ellis S. Lewis**

144 Grand str.

Brooklyn, N. Y.

## The Lowe Painless Dental Parlors.

*Geriausi Dentistai*, nes traukia dantis be jokio skaudėjimo.

Mes telpgi įdedame visą setą dantų sekanczia

Aucsinis dantis 22 kar. \$5.00

Visas dantų setas \$5.00

Ušpylimas auksu \$1.00

Isztraukimas \$50.

Visą savo darbą garantuojam ant 10 metų.

Maloniai priimam moteris. Ipacz mandagiai patausime „Zvaignzdes“ skaititojams.

Mes isztrauksim dantį dovanai, jei reikalausit ko dangiaus.

Mes ofisus laikome ant:

726 Grand St. Cor. Graham Ave. Brooklyn.

123 E. 116-th St. Near Lexington, Ave. N. Y.

10-12-14 Westchester Ave. New York.

**„KATALIKAS“**  
Lietuvizskas Sanvairinis laikraštis.

Iszeina Chicago, Ill. Kasztuoja ant metu \$1.50.

Norinti uziraszyt. turi adresuoti:

Katalikas Publishing Co., 3222 Auburn av., Chicago, Ill.

Tikrai gryna **altorinas Vyna**

GAUSITE PAS **Barnston Tea Co.** 6 BARCLAY STR.

New York'e. **Importuoja jie rusizska arbata, kava ir visoki vyna.**

# Sveikatos Namai ir Ligonbutis

del Moteriu, o ypatingai esant sunkiose dienose.

Mes apsimjam iszgydit kiekviena moterj visokiose ligose, no darant operacijos Mes uztkrinam kiekviena moterj, juog viska atliekame be mažiausio skaudėjimo su didžiausia storone su pagelba mokytj gydytoju lavinusinj per 20 metj Europoje, profesoriu, moteriu gydytoju ir geriausiu dazurėtoju.

Uztkrinam, juog kiekviena liga uzlaikysime slapybeje. Jaigu kuriu ne galėtume iszgyditi, bus sugražiti pinigai.

Atskymus ant laiszu duodame kuonogreiciausiai. Ligonius esancius Chicagoj, arba nuo trukio stacijos, parsivežam karietoje. Tik, žinoma, turite duoti apie savo pribuvimą žinoti pirmiau.

Examinuojame kiekviena užlyka ir stengemės kiekvienam ufgnapadaryt.

Norėdamas geriau viska dazižinoti, atsizsazk ant szio adreso:

**Dr. PALMER, Sekretorius**  
3512 So. Malstead str. Chicago, Illinois.

# WHALEN BROS.

Pristatytojai visumeniszko namu intaisymo.

219, 221, 223, 225, 227 GRAND STR.  
164, 166, 168, 170 SMITH STR.  
BROOKLYN, N. Y.

Didysis Paskolinimu Butas.

Furpiszu, Karpetu, Rubu.

Musų iszlygos:

|         |         |        |     |           |          |         |        |     |           |
|---------|---------|--------|-----|-----------|----------|---------|--------|-----|-----------|
| \$15.00 | vertybė | 25c.   | ant | savaitės. | \$100.00 | vertybė | \$1.50 | ant | savaitės. |
| \$30.00 | „       | 50c.   | „   | „         | \$150.00 | „       | \$2.00 | „   | „         |
| \$45.00 | „       | 75c.   | „   | „         | \$200.00 | „       | \$2.50 | „   | „         |
| \$65.00 | „       | \$1.00 | „   | „         | \$250.00 | „       | \$3.00 | „   | „         |

# MIKOLAS GANO, Artista Mallorinus.

Mano dirbtuvėje dirbasi paveikslai tikrai alejinėmis farbomis ir pasteliniai. Kas nori turėti savo didelį ir puikų portretą, te prisiuozia man savo photographj, kuri gali būti kad ir mažinė, ant blokes notraukta, bile aizski. Drapanos gali buti permalytos pagal asabos norą. Padarytus portretus ant pareikalavimo siunoziu be rėmy j krauj. Mano dirbtuvėje turiu daugelį musų didvyriu portretų kaip tai: Vytauto, Adomo Mickeviciaus ir k. ant parlavimo.

Tautieciai! Nesidukokit save bile kokiam fuzzeriui apgadinėti kuris jums nieko gero neįstengia padaryti, bet kreipkitės prie saviztkio, kuris yra tikras artistas ir jau tukstanciai lietuvij jo puikiais portretais puoszia savo namus.

Raszydami pas mane taip adresuokit:  
**Mikolas Gano, 182 Greenpoint Ave., Brooklyn, N. Y.**

# TEMYKITE

Shenandoah'o, Pa., Lietuviai!

Ar jau jus visi žinote, kad asz szjmet isitaisiaiu

# savo locna mesinyczia?

Jei norite buti sveiki, tai valgykite sveika, namioje piautų gyvulių mėsą, ir kurios galite gauti mano mėsinyzioje.

Su g o d o n e  
**Raulas Czerneckis**

**SHENANDOAH, Pa.**  
234 Oak Str. 234.

# Temikit Lietuviai.

„Zvaigždės“ spaustuvėje galima ganti naujaiatspanintu maldaknygiu „Maldų Vainikėlis“. Prastesnizose ir geressiuose apdaruose, pradėdant nuo 25c.

Teipogi iszejo isz po spaudos naujos knygos:

**Aventino neregė** — labai puiki istorija isz pirmuju amziu krikščionystės, su paveikslois, prekė 20 centai.

**Pirmutinis ballus** — komedija viename akte (dėl teatro), labai puiki ir juokinga, prekė 10c.

**Izdū Sala** — labai užimanti apysaka, prekė \$1.00.

„Sventosios“ Rossijos misijonieriai — labai užimanti knyga, vos dabar iszejo isz po spaudos. Kas nusipirks, nesigraudins. Prekė 75 centai.

# PALACE HALL, HENRY GERKEN Prop.

89 - 93 GRAND STR., B'klyn. N. Y.  
Svetainė parsamdoma dėl veselijų, balių, koncertų ir t. t.  
Gėrymai geriausi ir už pigiausiaj prekę.

# Daktaras

isz Lietuvos!  
**Dr. Med. Leon Chernig.**

52 ELDRIDGE STR. New Yor.

Tarp Canal ir Hester ulyczių,  
**OFISO VALANDOS:**  
Nuo 8 iki 10 isz ryto  
Nuo 2 iki 3 po piet  
Nuo 6 iki 8 vakare  
Telephone 3997 Spring.

# Jurgio Hoffmano Optica

103 Grand str.  
Brooklyn, N. Y.

(Tik jo isleidžiamas)

Pats padarytojas ir laikytojas trejankos ant visos Amerikos, padaryta isz penkes deszimta dviejų visokių augnoliu ir žoliu, kokios tik randasi ant žemės. Parduoda retaliszkai, avara už viena doleri, ir teipgi paduoda ketvirta dalj avaro už 25 centus už paka, ir pardavinėja laikvojams trejankos, kiek katras reikalauja, deszimte avary už \$8.00.

Visados yra ant rankos, ir laikyti pagal senoviszka ir europiejiszka madą, aptiekioj raudasi, kaip ta herbu, žolij ir teip toliaus.

Kas tik reikalanjate virsz ma nėtų gidnolių, galite siusti pinigus per Money Order, o asz jum prisistisu per express reikalungj daiktui. Hoffmano Reumatizmo gydnoles \$2.00, tikras isgindinimas; Hoffmano plauziju gyduokrupės dėl kraujo, dvidezimts viena gidno:krupė j dėzute už 15 centų.  
Hoffmano kosulio maizsimas 25 centai.

# CAECILIA HALL,

GEO. SCHMIDT, PROPRIETOR.  
Užlaiko visokius gėrymus, kaip to:  
VYNA, SZNAPSA IR ALU.  
No. 101 & 103 Grand Street,  
Brooklyn, N. Y.  
Teipgi yra puiki salė dėl mizningų, veselijų ir teip visokių susirinkimų.  
Sav. Juozapo ir sav. Kazimiero draugystės lauk ezion savo mizningimius.

## Jokia vieta nera geresne

pirkimui savo Kalediniu dovanu, kaip zitas sztoras.

Jus turite czion didę paskyra, nes randasi daugybę visokių daiktų po 25c. ir 50c., kurie gadyjasi puikioms dovanoms.

# Gorman's

ESTABLISHED 1857  
229-235 GRAND ST. BROOKLYN, N.Y.

Pasiziurekite paskyra

Pasiziurekite zabovos daiktus

Dovanos daiktu visokio budo

Ateikit czion su menkaisiais pinigais ir jus galesit apdovanoti koki prieteli, turdami tik menk kasztu. Kiekvienas daiktas yra isizkiai iszdetas ir su preke apzkenklintas. Jokis sztoras neturi geresne paskyra ir neparduoda uz teip zemas prekes tokius daiktus, kurie rodos gerą pinigų turėti kasztuoti.

## JOHN J. GORMAN,

229-235 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

## Dirva! Dirva!

Iszaina keturis sykius ant metų pavidale storos knygos.

Szjmet iszejo arba iszeis sekancios knygos:

„Oszkabalų Dainos“, surinktos d-ro J. Basanaviciaus, 2 tomu \$ 1.50. — „Izdy Sala“, labai uzimanti apysaka, \$ 1.00. — „Lietuviszkos Pasakos“, surinktos d-ro J. Basanaviciaus, 2-as tomas \$ 1.50. —

Kas uziraszys „Dirva“, tas visas tas keturis knygas gaus tikrai uz 2 doleriu. — Pinigus siusti reikia ant szitokio adreso:

Rev. A. Kaupas, 114 Theodore St. Scranton, Pa.

## JAMES J. MCGINTY

LAIOTOJAS LAVONU IR BALSAMAVOTOJAS  
PRIE LIETUVISZKOS PARAPIJOS BROOKLYNE.

Laidoja

ant



visokiu  
kapiniu.

PASAMDO KARIETAS ANT SZERMENU, VESELJU IR

KITUOSE REIKALUOSE LABAI PIGIAL

Gyvenimas ir kancelarija po No. 72 South 2-nd Str.  
Stonia po No. 76 South 1-st Str., Brooklyn, N. Y.

Stonia atdara diena ir nakti.

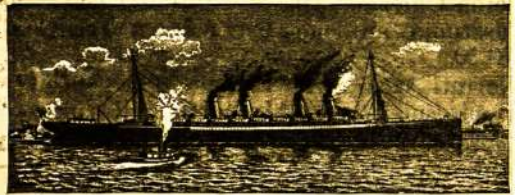
Tele-onas 559 WILLIAMSBURGH.

## BISCHOFFS-BANKING-HOUSE

uzdėta 1848 mete

Name Staats-Zeitung, prie uzvalzavimo ant Brooklyno tilto, New-York

Sluoclamė pinigų ir visas dalia svieto pigai, sauzet ir etreit



ISZDUODAME SZIPKORTES IN EUROPA IR ISZ EUROPOS  
Bankoje savo visados laikome daugybe pinigų del iszmainymo, kaip tai:  
Maskolijos rublių, Vokietijos markių, Austrijos guldenų ir t. t.

DABARTINE PREKE SZIPKORCZIU:

Isz New Yorko į Bremą ant Expreso \$37.00, ant reguliariszko \$33.00  
„ „ „ į Hamburgą ant Expreso \$35.00, ant regul. \$31.00  
„ „ „ į Antverpą \$29.00, ir į Rotterdamą \$30.00  
Isz Bremo į New Yorką ant Expreso \$40.50, ant reguliar. \$38.50  
„ „ „ „ „ „ „ „ \$40.00 „ „ \$33.00  
„ „ „ „ „ „ „ „ \$38.50, isz Rotterdamo \$36.00.

Dabar sluoclamiam pinigų tiesiog į namus.

|                       |                      |                      |
|-----------------------|----------------------|----------------------|
| 100 rublių uz \$52.50 | 50 rublių uz \$26.50 | 40 rublių uz \$21.25 |
| 80 „ „ \$16.00        | 25 „ „ \$13.38       | 20 „ „ \$10.75       |
| 15 „ „ \$8.18         | 10 „ „ \$5.50        | 5 „ „ \$ 2.88        |

Dėtel artesnes Zinkos raszky į

## BISCHOFFS BANKING HOUSE

2 Centre str. (Staats-Zeitung Building, New-York)

Nedėlioje Banka atvira nuo 10 iki 12 ady zat.

## Lietuviszka Aptieka

— ir —

### Brooklyno Paczta

(S. S. No. 23.)

Jus galite czion pirkti visus europiezkus neiszdirbtus aptiekos tavorns, teip-pat parsisusindinta

tikra lietuviszka Trajanka.

Liekoriszku receptu sudejimas musu ypatiszkas uzsiemims.

Parsisusindintos tikros lietuviszkos Trajankos, ¼ lt. 25c., 10 lt. \$5.00

Ullrich'o Rheimatizmo gydodė (Liniment).....50c.

Ullrich'o Skilvio Lasų.....50c.

Ullrich'o galvos sfaudėjimo pulverio,.....3 pakeles 25c.

Musų ypatiszkas gyrus yra musų G n u s ių naikintojas (Roach killer), gaunamas vien pas mus — vienatyjas daiktas, kuris ant vis isznaikins gnusius, vartojamas visose didziose hotelėse, gaspadosse etc. New Yorke, 1 lt. 60c., teip-pat ir po mazian.

Musų pirkėjai pasidžiaugia visų smagumų, kuriuos musų paczta suteikia.

Money orderius ir registravetas gromatas galite siusti isz czionai.

**R. M. & P. ULLRICH.**

Pharmacists,

64 Grand str. Brooklyn, N.Y.

TELEPHONE CALL 426 WILLIAMSBURGH